VÄKIVALTAA, DIKTATUURIA JA ORJUUTTA VASTAAN!

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

RAUHAN, KANSANVALLAN JA VAPAUDEN PUOLESTA!

Torstaina heinäkuun 14 p. — Thursday, July 14 ORGAN OF THE FINNISH-AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY — DAILY EXCEPT SAT. AND SUN. — EST. 1905 56:s vuosikerta - Volume LVI — No. 136 — 1960

Belgialaiset sotilaat saaneet Leopoldvillen lentokentän haltuunsa

Laskuvarjosotilaat vapautti 200 valkoista henkilöä — Tshombe väittää Lumumban hallituksen kommunistiseksi

LEOPOLDVILLE, Kongo — Belgian laskuvarjosotilaat valtasivat Leopoldvillen lentoaseman Kongon uuden, horjuvan hallituksen neekerisotilailta vähemmän kuin tunnin kestäneessä kahakassa keskiviikkona.

Pääministeri Lumumban 14 päivän vanhan hallituksen auktoriteetti näyttää melkein täydellisesti murtuneen. Molemmat, Lumumba ja presidentti Joseph Kasavubu olivat pois kaupungista, kun Belgian sotilasyksikkö alkoi ensimmäisen aseellisen sotilastoimintansa maan pääkaupungissa. Kongon johtajat — taistelussa Brysselin ja joittenkin omien seuraajiensa kanssa — sivuutettiin neuvotteluista kokonaan Belgian virkailijain taholta.

Rivakka yhteenotto

Ainakin yksi kongolainen sotilas sai surmansa rivakassa kivääritulessa ja käsikranaattien paukkuessa, kun kahistiin lentoaseman kontrollista.

Diplomaattisissa piireissä kerrottiin kuuden kongolaisen sotilaan ja kahden belgialaisen laskuvarjosotilaan saaneen surmansa. Sitä ei kuitenkaan ole vahvistettu. Kolme belgialaista siviilihenkilöä haavoittui.

Laskuvarjosotilaat vapauttivat noin 200 valkoista henkilöä — miehiä, naisia ja lapsia — joita uhkasi kongolaisten sotilaitten kivääri, odottaessa lentoasemalla lentokoneita, joka olisi kuljettanut heidät pois entisestä Belgian siirtomaasta.

Se helpotus, minkä valkoiset tunsivat Belgian sotilaitten tullessa maahan sai epävarmuuden, kun ei ollut tietoa, kuinka suuressa määrässä sotilaat hallitsivat kaupunkia. Alakaupungin hotellit, rautatieasema ja jotkut toiset keskukset olivat vielä neekerisotilaitten vartioimana. Suuret joukot hermostuneita valkoisia lentoaseman kahinan kiihoittamana — virtasi Kongojoen poikki lauttalaivalla Brazzavillen turviin.

Belgian juoni

Kuvauksena kaaoksellisesta poliittisesta tilanteesta on, kun Kasavubu ja Lumumba tuomitsivat hallituksensa pyynnön ulkopuoliselle kansainväliselle sotilasavustukselle "Belgian siirtokunnan juonena". Tiedoittivat siitä mielipiteensä YK:lle.

Kaikista päättäen he viittasivat tiistaina Leopoldvillestä tulleeseen, jona aikana olivat pois kaupungista eroon pyrkivässä Katangon maakunnassa, amerikkalaisten ja belgialaisten asejoukkojen kutsuun tulla yhdessä kongolaisten kanssa palauttamaan järjestys maahan.

Yhdysvallat hylkäsi ajatuksen heti sanoen, että Amerikan apua on paras pyytää YK:n kautta. Belgia, jolla oli jo useita tuhansia sotilaita maassa sopimuksen perusteella, pyysi YK:n apua — mahdollisesti sotilaallista — järjestyksen palauttamiseksi.

Lumumban hallitus oli pyytänyt sunnuntaina YK:lta apua. Diplomaatit sanoivat kuitenkin, että pyyntö koski vain hallinnollista apua, ei sotilaallista.

Ei ole muuttanut mieltään

Katangan pääkaupungissa Elisabethvillessä pääministeri Moise Tshombe vakuutti uudelleen, että hän on päättänyt eristää mineraalirikkaan maakunnan Kongosta. Hän kielsi liikkeellä olleen huhun, että olisi kannastaan eroamisen suhteen perääntynyt.

"En aio perääntyä tässä asiassa", vakuutti Tshombe ja sanoi uudelleen, kuten oli aikaisemmin sanonut uutiskonferenssissa että Kongon pääministeri on kommunisti ja niin ovat hallituksensa jäsenetkin, joista useat ovat saaneet koulutuksensa joko Neuvostoliitossa tai kommunistisessa Kiinassa.

Lt.kenr. Charles Cumont, Belgian asevoimien esikunnan johtaja, saapuessaan Brysselistä Elisabethvilleen, antoi lupauksen, että Belgia suojelee valkoisia.

"Nyt teillä ei ole minkäänlaista syytä paeta pois", sanoi Cumont käsiään paukuttaville eurooppalaisille. "Me olemme tulleet tänne suojelemaan teitä ja olemaan teidän kanssanne."

TUOREIMMAT UUTISET

COLOMBO — Colombo-suunnitelman neuvosto teknilliselle yhteistoiminnalle etelä- ja kaakkois-Aasiassa on alkanua vuosittaisen neuvottelukokouksensa ja käsittelevät kokouksen edustajat teknillistä opetusta Aasian maissa.

MYNCHEN — Portugalin puolustusministeri kenr. Botelho Moniz on sanonut hallituksensa olevan valmiin varaamaan sotilaalliset harjoituskentät NATO:n asevoimille, mukana myöskin Länsi-Saksan asevoimat.

JOHANNESBURG — Uudelleen järjestetty South Afrikan Immigration Trust antaa apuaan järjestäessä maahan tulevien Kongon pakolaisten maan vakituisiksi asukkaiksi asettumisessa. Trust saa tukensa hallitukselta.

KATMANDU — Lähes 5,000 tiibetiläistä pakolaista on ylittänyt rajan Nepaliin Mt. Everestin eteläpuolelta nepalilaisen uutistoimisto Samvad Samitin tiedonannon mukaan. Sanottiin myöskin, että Nepali antaa varoja poikkeustilan avustuksena maahan tulleille.

HONGKONG — Kommunistinen Kiina on antanut 116. varotuksen Amerikan sotilaallisesta "ärsytyksestä", kertoi uutistoimisto Hsnihua. Viimeinen varoitus koski kolmen Yhdysvaltain sotalaivan ja kahden sotilaslentokoneen tunkeutumista Kiinan aluevesille ja ilma-alueelle keskiviikkona.

BUENOS AIRES — 80 valtuutettua edustaa Argentiinan vasemmistolaisia järjestöjä ensimmäisessä Latinalais-Amerikan nuorten kongressissa, joka alkaa tk. 26 pnä Havannassa. Kongressin tarkoitus, johon odotetaan tulevan 1,000 valtuutettua, on saada tukea pääministeri Fidel Castrolle ja myöhemmin perustaa Castron soluja jokaiseen edustettuna olevaan maahan.

ATEENA — Hallitus on päättänyt rakentaa 4,500 mailia maakuntateitä. Tarkoitus on sen kautta lähentää maakuntakaupungit ympäristöalueisiin ja helpottaa tavaroiden jakoa. Kustannukset nousevat $49,000,000, joista armeija suorittaa puolet.

HAVANNA — Hollanti lähetti virallisen protestin Kuuban hallitukselle sen Anglo-Dutch Shell öljy-yhtymän kaappauksen johdosta täällä viime viikolla. Britannia oli aikaisemmin lähettänyt virallisen protestinsa.

NEW DELHI — Samoin kuin Washington, D.C., Brasilia, Braziliassa, New Delhi, Intiassa, oli suunniteltu ja rakennettu palvelemaan kansallisena pääkaupunkina. Hallituspaikka muutettiin tänne 1912 Kalkuttasta.

QUEBECK — Puolalainen linjalaiva Batory alkaa Leningrad-Quebecin välisen kulun ensi vuonna, sanoi kapteeni Jan Godecki alkuviikosta. Laivan on suunniteltu tekevän kolme matkaa vuonna 1961.

KOBE — Meriliikennevirkailijat sanoivat saaneensa kiinni kaksi eteläkorealaista, jotka yrittivät salakuljettaa 11 milj. jenin — $30,555 — arvosta kuivattua merilevää Yosusta, Etelä-Koreasta. Merilevää käytetään ruokana, lannokkeina ja monissa muissa tarkoituksissa Japanissa ja on tuontitullin alainen.

Autotyöläiset vedonneet Neuvostoliittoon

DETROIT — Täkäläisen autotyöläisten lokaalin virkailijat ovat lähettäneet pääministeri Khrushcheville kirjeen, jossa pyytävät lopettamaan kaupan teon sellaisten liikkeitten kanssa, joilla on selvittämättömiä riitaisuuksia union kanssa.

Cross yhtiö on tunnustanut oikeaksi erään julkaistun väitteen, että edellämainittu yhtiö on laittanut hakemuksen sille tilaukselle, jonka Neuvostoliitto on alistanut tarjouksen tekemistä varten. Summa nousee viiteen miljoonaan dollariin.

Union virkailijat ovat myös lähettäneet hallitukselle vaatimuksen, että se ei saa luovuttaa vientilupaa mainitulle yhtiölle, jos se saa työn suorituksen Neuvostoliitolta.

Cross yhtiön työläiset ovat olleet lakossa viime vuodesta saakka, kun yhtiö on itsepäisesti kieltäytynyt neuvottelemasta työläisten edustajien kanssa.

Khrushcheville lähettämässään kirjeessä union presidentti Leach huomauttaa, että jos Khrushchevia ja hänen hallitustaan kiinnostaa, kuten he jatkuvasti vakuuttavat, työläisten oikeuksien puoltaminen, niin he ilmoittaisivat Cross yhtiölle, ettei heidän tarjoustaan oteta huomioon, ennen kuin he ovat tehneet sovinnon työläistensä kanssa. Mr. Leach kehoittaa Khrushchevia ottamaan yhteyden autotyöläisten union edustajan kanssa, joka parhaillaan vierailee Neuvostoliitossa toisten union edustajien kanssa.

Suomen uutisia

HELSINKI, heinäk. 7 p. — (Suomi-Seura)

USA:n laivastovieraat saapuivat Helsinkiin

Yhdysvaltain uusimpiin hävittäjiin lukeutuva USS Barry saapui perjantaina 8. 7. laivastovierailulle Helsinkiin. Aluksella on koko sen lyhyen olemassaoloajan, se laskettiin vesille v. 1955 lopussa, tehty runsaasti erilaisia kokeiluja ja lisäksi alus on kunnostautunut, voittamalla tavoiteltuja taistelutehokkuuspalkintoja Amerikassa. Vierailun, joka kestää seuraavaan tiistaihin, ohjelmassa on runsaasti erilaisia vierailuja ja tervehdyskäyntejä.

9. 7. alkavalla viikolla lähtee puolestaan suomalainen laivasto-osasto ensimmäiselle sodanjälkeiselle vierailulle Ruotsiin. Melkein tarkalleen 20 vuotta on kulunut edellisestä suomalaisesta laivastovierailusta Ruotsiin. Nyt matkalle lähtevään osastoon kuuluu viisi laivaa.

Suomessa 4,035 äitiys- ja lastenneuvolaa

Suomessa on tätä nykyä 4,035 äitiys- ja lastenneuvolaa, joista pääneuvoloita 351 muiden ollessa näiden rinnalla työskenteleviä sivuneuvoloita. Terveystaloja, joissa toimii neuvoloita, on tällä hetkellä valmiina 589. Muut neuvolat on sijoitettu kansakoulujen, lastentalojen, lääkärintalojen yms. yhteyteen.

Terveystalo- ja neuvolatoiminnan läpivieminen Suomessa on uranuurtava suurteko, jolle eri puolilta maailmaa tänne saapuvat asiantuntijat ja stipendiaatit antavat ihailevan tunnustuksen, sanoo Suomen lääkintöhallituksen terveyssisartoiminnan tarkastaja Tyyne Luoma.

Ilkka Suvannolle jälleen Suomen ennätys uinnissa

16-vuotias Yhdysvalloista parisen viikkoa sitten Suomeen tullut koulupoika Ilkka Suvanto ui tiistaina Oslossa Norjassa uuden SE:n 400 m vapaauinnissa ajalla 4.39,1. Hän paransi Karri Käyhkön nimissä ollutta ennätystä 0,8 sekunnilla. Hän ui nyt neljännen SE:n vajaan viikon sisällä. Muutamaa päivää aikaisemmin hän paransi 100 m perhosuinnin sekä 800 m ja 1,500 m vapaauinnin ennätystä.

Suomen lehdissä on noussut hälyä sen johdosta, että Rooman olympialaisia ajatellen Ilkkaa uitetaan liikaa. Viikon vaihteessa osallistui Norjassa pidettyihin nuorten PM-uinteihin muutaman päivän kuluttua hän ui Suomen 4x200 viestissä Ruotsia vastaan ja noin viikon kuluttua hän edustaa maatamme maotteissa Viroa vastaan. Muut suomalaiset olympiaehdokasuimarit ovat sen sijaan hioneet kuntoaan valmennusleirillä Hyvinkäällä.

Suomalaiset hyppääjät tulosten teossa Oslossa

Kolme suomalaista hyppääjää osallistui keskiviikkona Oslossa Norjassa pidettyihin yleisurheilukilpailuihin jokaisen voittaessa lajinsa. Pituudessa luotettava Jorma Valkama saavutti kesän parhaan tuloksensa 768, korkeudessa lupaava tulokas Henrik Hellen hyppäsi 200 ja seipäässä Per-Olof Jonasson selvitti 430.

Murhaaja kiinni ammunnan jälkeen

UNION, N.J. — Poliisit vangitsivat kahden poliisin ja neljän muun henkilön murhasta epäillyn henkilön, mutta vasta sen jälkeen kun asianomaiset olivat vaihtaneet laukauksia ja haavoittaneet etsittävää hengenvaarallisesti. Murhaajaksi epäilty on 25 vuotias Michael Fekecks, unkarilainen pakolainen.

Fekecksin oletetaan murhanneen kaksi poliisia huoneessaan. Aikaisemmin hänen oletetaan ampuneen neljä muuta ihmistä samalla aseella.

Murhaaja sai kuulan silmiensä väliin poliisin pistoolista ja ensi näkemältä luultiin miehen kuolleen, mutta hengissä hän oli ja ei oleteta jäävän eloon.

Katangan maakunta eroaa Kongosta

BRYSSEL, Belgia — Rikkaan kuparia ja uraania tuottavan Katangan maakunnan pääministeri Moise Tshombe ilmoitti maanantai-iltana, että hänen laaja sisämaan alueensa on eronnut kaoksellisesta, horjuvasta 11 päivän vanhasta Kongon tasavallasta. Hän väitti keskushallituksen käyttävän "kommunismin hajoittavia menettelytapoja." Katangan maakunta on tunnettu kiihkeästä itsenäisyydestä ja se oli viimeinen osa Kongosta, joka alistui 19. vuosisadan valtakunnan rakentajiin.

Essor du Katanga, Elisabethvillessä, Katangan pääkaupungissa ilmestyvä sanomalehti, sanoi Tshomben ilmoittaneen eroamisesta paikallisessa radiosanomassa. Vielä Elisabethvillessä ollut Belgian virkailija oli puhelimen välityksellä vahvistanut tiedon, että Tshombe oli julistanut eroamisen.

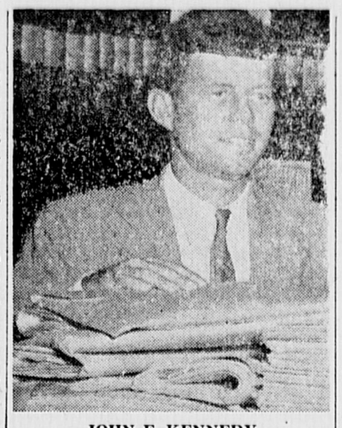
Kolme Tshomben ministeriä sanottiin odottaneen Elizabethvillen lentoasemalla Kongon pääministeri Patrice Lumumbaa sanoakseen hänelle, että poistuu maakunnasta heti. Lumumban sanottiin tehneen viimeisen epätoivoisen yrityksen pitää Katangan maansa yhteydessä. Maakunnassa julistettiin poikkeuksellinen tilanne.

Kuuban diplomaatti erosi Bonnissa

BONN, Saksa — Eric Aguero Montoro erosi maanantaina Kuuban Länsi-Saksan suurlähettiläänä toimesta. Sanoi ettei hän voi palvella kommunistisen diktatuurin alaisena. "Minä en voi olla diktatuurin suurlähettiläänä," sanoi hän uutiskonferenssissa ja lisäsi olevansa vakuuttettu että pääministeri Fidel Castro oli kommunisti. "Kommunistinen valtio muodostetaan Kuubasta," vakuutti hän. Augero, 53 vuotias, arveli matkustavansa tällä viikolla Yhdysvaltoihin.

Japanissa ei ole enää U-2 koneita

TOKIO, Japani — Kaikki amerikkalaiset U-2 koneet on poistettu Japanista, ilmoitti ulkoministeri Aitshiro Futshijama lehdistökonferenssissa. Yksi näistä koneista lensi Japanista jo useita viikkoja sitten ja molemmat jälellä olleet jokin aika sitten Japanin ja Yhdysvaltojen kesken käytyjen neuvottelujen jälkeen.

JOHN F. KENNEDY

Raab ei hyväksynyt Khrushchevin arvosteluja

WIEN, Itävalta — Pitämässään radiopuheessa Itävallan liittokansleri Raab lausui mm.: "Sanoin selvästi Neuvostoliiton pääministeri Khrushchevi!le, etten hyväksynyt eräitä hänen Itävallan vierailunsa aikana esittämiään lausuntoja ja että hänen Länsi-Saksan liittokansleri Adenaueriin kohdistamansa kritiikki erityisesti loukkasi minua."

Raab kosketteli Yhdysvaltain ja Länsi-Saksan jättämiä vastalauseita sanoen: "Neuvostoliiton pääministeri käytti täydellisesti hyväkseen sitä sananvapautta, johon olemme tottuneet tässä maassa, mikä on aiheuttanut vastalauseiden esittämisen ystävällismielisten valtioiden taholta, mutta me emme antaneet Khrushchevin jäädä vähimmässäkään määrin epätietoiseksi siitä, että hänen lausuntonsa valtioista ja henkilöistä, jotka ovat ystävällismielisiä meitä kohtaan, eivät ollenkaan tulleet meidän huuliltamme. Käytän tilaisuutta hyväkseni ja alleviivaan voimakkaasti, että Neuvostoliiton pääministerin hyökkäykset vanhaa hyvää ystävääni, Länsi-Saksan liittokansleri Adenaueria vastaan koskivat minuun hyvin kipeästi, koska ne mielestäni olivat täysin aiheettomia. Tämän myös annoin Khrushchevin ymmärtää selvin sanoin", Raab lausui.

Salakuljetus ei kannata hyvin

BRATTLEBORO, Vt. — Suurlautakunta huomasi kauneussalongin omistajan ja trokin ajajan syylliseksi salakuljetukseen. Asianomaiset ovat kuljettaneet salaa minkin nahkoja Canadasta Yhdysvaltoihin. Mrs. Antoinette Roy ja Gabrien Blouin joutuivat kiinni Canadan—Vermontin rajalla ja viranomaiset saivat takavarikoiduksi minkin nahkoja noin 1,500 dollarin arvosta, joita on tuotu rajan tälle puolelle monien kuukausien aikana.

CONCORD, N.H. — Valtion kuvernööri Powell kertoo valtionsa rahatalouden olevan niin mainiossa kunnossa, ettei uusia verotuksia valtion asukkaille tarvitse suunnitella. Samoin hän kieltää sellaiset "poliittiset huhut", että taloudellinen laskukausi kohtaa valtiota ensi vuoden aikana.

Kuvernööri Powellin puhe oli myöskin "poliittinen".

Kennedy asetettiin demokraattipuolueen lipunkantajaksi

Johnson: Teen kaikkeni Kennedyn ja puolueen hyväksi syksyllä toimitettavissa presidentin vaaleissa

LOS ANGELES — Eilen illalla myöhään nimitettiin demokraattipuolueelle lipun kantaja ja massachusettsilainen John F. Kennedy tuli valituksi ensimmäisessä äänestyksessä äänimäärällä 845. Valituksi tulemiseen tarvittiin 761 ääntä.

Konventiossa oli vaihtelua ja silmäruokaa kaikkia varten. Tilaisuudessa esitettiin korkeaa puhetaitoa kunkin ehdokkaan puolesta. Presidentin ehdokkaita oli useita, joiden esittämiseen ja kehumiseen meni niin paljon aikaa, että äänestyksen toimittamiseen päästiin vasta aamupuolella yötä idän ajan mukaan laskettuna.

Johnson esitettiin ensin

Texasilaisen senaattorin, Lyndon B. Johnsonin esitti vanha poliittinen sotaratsu, edustajahuoneen puheenjohtaja Sam Rayburn. Mr. Rayburn kuvasi Johnsonia parhaimmaksi ja kykenevimmäksi mitä saatavissa on. Puheen jälkeen alkoi tavanmukainen "demonsteeraus", joka kesti noin 25 minuuttia.

Sen jälkeen seurasi ehdokasesityksiä toinen toisensa jälkeen. Mr. Kennedyn esitti Minnesotan kuvernööri Orville Freeman. Hän sanoi Kennedyn olevan tarmokkaan, rohkean ja voimakkaan rauhan puolesta taistelijan. Kennedyn mielenosoitus kesti noin puolen tunnin ajan.

Stevenson valokeilassa

Kennedyn jälkeen esiteltiin useita eri valtioiden "suosikkipoikia", joiden puolesta myös hurrattiin ja marssittiin. Jotkut heti toimituksen jälkeen luopuivat taistelustaan ja siitä julkisesti konventiossa ilmoittivat.

Vaikka Stevenson ei ollut virallinen ehdokas, niin siitä huolimatta hänet esitettiin presidentin ehdokkaaksi. Hänet esitti minnesotalainen senaattori Eugene McCarthy. McCarthy piti konsention loistavimman puheen, jossa hän kuvaili Stevensonin ansioita ja hänen sopivaisuuttaan presidentin ehdokkaaksi.

Esityksen jälkeen mielenosoitus lienee ollut konvention suurin. Yläkerta oli kokonaan niiden vallassa ja tuntui kuin siitä ei tulisi loppua ollenkaan. Konventiorakennuksen ulkopuolella sanottiin olleen tuhansiin nouseva kansanjoukko osoittamassa kunniaa miehelle, joka arvostetaan korkealle puolueensa jäsenten keskuudessa.

Mrs. Roosevelt myös esitettiin ja hänen annettiin pitää kannatuspuhe Stevensonin puolesta, vaikka hän ei ollutkaan virallinen edustaja.

Tämän päiväisessä istunnossa valitaan varapresidentin ehdokas. Kuka toimeen asetetaan on vaikea päättää, hyviä miehiä on paljon saatavissa.

Demokraateilla työtä ohjelman laadinnassa

Demokraattipuolueen konvention ohjelmakomitealla on ollut kiireiset ajat laatiessaan puolueelle ohjelmaa syksyn vaaleja varten. Ohjelmaan sisällytetään taloudellisen laajentamisen vaatimus, voimistuttaa liittolaisten yhteistyötä ja poistaa kaikkinainen discriminointi.

Ohjelmassa esitetään myös tulo- ja menoarvion balanseeraamista, veroreformia sellaisessa muodossa, että saadaan hallitukselle tuloja lisäämättä verotaakkaa.

Siviilivapauksien turvaaminen kaikille kansalaisille, kunnollinen työväenlainsäädäntö ja federaalihallituksen avustus taiteesta avaruuslentoihin saakka.

Taloudellinen epäonnistuminen

Ohjelmaluonnoksessa ruoskitaan republikaanista hallitusta ja sanotaan sen taloudellisen ohjelman olleen kirjaimellisesti epäonnistunut. Senjälkeen ohjelmassa on kohtia:

1. Poistaa korkea korkokanta sekä liukan luoton sääntö, mikä on aiheuttanut hallitukselle biljoonien dollarien vahingon ja alentanut yleistä elintasoa.

2. Kannatetaan uusien, halpahintaisten asuntojen rakentamista 2,000,000 "uniitilla" vuosittain. Niitä tarvitaan vanhojen ihmisten ja vähätuloisten asuttavaksi.

3. Lainlaadinnan avulla auttaa sellaisia etuja, joiden taloudellinen asema on heikentynyt laajan työttömyyden takia, mikä eräillä seuduilla on ollut suorastaan katastrofimainen. Tätä tarkoitusta varten laaditun lain presidentti Eisenhower on kahdesti eitonnut.

4. Terveyshuollon järjestämistä siten, että vanhoille annetaan vapaa lääkärin ja sairaalahoito Social Security lain puitteissa.

5. Samanmukainen alin työttömyyskorvauksien määrääminen kaikissa valtioissa.

Ohjelmassa myös esitetään valtioille avustuksen antoa opetustyön kustannuksiin, opettajien palkkaamiseen ja uusien koulutalojen rakennuskustannusten korvaamiseksi.

Farmarien avustaminen on myös ohjelmassa ja luvataan heille "full parity tulot", jota nykyinen maanviljelyssihteeri hallituksineen on vastustanut. Samalla kannatetaan laadittavaksi hallituksen kymmenvuotisavustusohjelma, jolla avustettaisiin slummien hävittämistoimenpiteitä, liikennelaitosten uudelleen järjestelyä ym. nykyajan vaatimia muutoksia.

Vaikka verojen korottamista ei suositellakaan, niin uudistusavustusten käytäntöön asettaminen maksaa rahaa, joten tuloja on saatava verojen ym keinojen avulla.

Tässä on osa siitä "jotakin kaikille" ohjelmasta, joka alistettiin konvention hyväksyttäväksi. Viittaamme toimituskirjoitukseen.

Vaativat yliopiston hallitusneuvoston eroa Havannassa

HAVANNA, Kuuba — Havannan ylioppilaiden liitto on vaatinut yliopiston hallitusneuvoston eroamista taistelussaan kontrolloida yliopistoa. Liiton presidentti, majuri Rolando Cubela, ilmoitti että virallinen vaatimus on esitetty neuvostolle. Neuvoston puheenjohtajana toimii tri Clemente Inclan, joka on ollut yliopiston rehtorina noin 12 vuotta, ja toisina jäseninä on 13 opetuskunnan dekaanit. Majuri Cubela on sanonut, että yliopiston oli viimeinen linnake vastavallankumouksellisille Kuubassa ja professorit, jotka sitä kannattavat, ovat erotettava.

Useita kuukausia sitten liitto pakotti neuvoston hyväkesymään sen edustajia hallitusneuvostoon, mutta kolme viikkoa sitten liitto kutsui edustajansa pois neuvostosta, kun se kieltäytyi sallimasta liiton erottaa kolme professoria yliopistosta väitteellä, että ovat "osallistuneet vastavallankumoukselliseen toimintaan".

Yksi näistä oli tri Aureliano Sanchez Arango joka johti kommunistivastaista vallankumousjärjestöä ja taisteli Batistan hallitusta vastaan. Tämä järjestö oli tunnettu kolmois-A:na. Arango oli pakotettu hakemaan poliittista turvaa eräässä ulkomaisessa lähetystössä ja sitten poistui Kuubasta.

Äskettäin liitto esitti " vaatimusta neuvostolle. Neuvoston viime viikon vastaus ei tyydyttänyt liittoa, sanoi majuri Cubela. Liitto oli vaatinut kaikkien yliopiston professorien eroamista, että liiton puhdistuskomitea voi päättää, ketkä ovat täydellisesti Kuuban vallankumouksen kannalla. Kuuden opetusalan professorit ovat jo eronneet, mutta toisia on vielä, jotka ovat kieltäytyneet. Nämä kuitenkin pakotetaan eroamaan, vakuutti majuri Cubela.

Ellei hallitusneuvosto alistu liiton vaatimuksiin ja eroa, liiton odotetaan valtaavan yliopiston kontrollin ja erottavan professorit, jotka katsotaan "vastavallankumouksellisiksi". Taistelu on käynnissä kommunistien ja ei-kommunistien välillä 22,000 oppilasta käsittävässä yliopistossa, joista enemmistö on ei-kommunisteja. Liitolla on kuitenkin Castron hallituksen täysi kannatus.

Kommunistikysymyksen takia on yliopistolla käyty taistelua niin nyrkeillä kuin kapuloillakin viimeisten viikkojen aikana ja kukaan ei voi arvailakaan, mitä tulevaisuus tuo tullessaan.

LEHDISTÖUPSEERI PAKENI ITÄÄN

BERLIINI, Saksa — Majuri Bruno Winzer, entinen Länsi-Saksan ilmavoimien lehdistöupseeri, joka katosi Karlsruhessa toukokuun 19 päivänä jäljettömiin, on ilmaantunut Itä-Berliiniin. Siellä pidetyssä lehdistökonferenssissa hän kertoi paenneensa itään Länsi-Saksan puolustusvoimien lisääntyneen fascismin takia.

RAIVAAJA

PIONEER

TOIMITTAJAT:
Elis Sulkanen — Toivo N. Nousio
Jallu Honkonen — Antti Oittinen
Toimituksen puhelin Diamond 2-0661
Konttorin puhelin Diamond 3-3822

SAVELE SYRJÄLÄ, Manager

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta $12.00 — Kolme kk. $4.00
Puoli vuotta $7.00
Suomeen: 1 vk. $16.00 — 6 kk. $9.00

2

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and re-entered under section 34.26 and 34.33 Postal Laws and Regulations (acts of March 3, 1879, as amended). Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Massachusetts.

NEW ENGLAND MEMBER FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS ASSOCIATION

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Demokraattien ohjelma

Los Angelesin konventio on saanut ohjelmansa valmiiksi.

Olojen uudistamiseksi sisältää demokraattien ohjelma miltei katkeamattoman sarjan esityksiä ja lupauksia, jotka alkavat federaalihallituksen toimenpiteistä talousolojen tehostamiseksi työmahdollisuuksien kaikille hankkimiseksi, oikeuden työhön takaamiseksi ja jatkuvat ulkomaisten liittosuhteidemme lujittamisvaatimukseen, kansanvalistuksen tehostamiseen ja kaikkinaisen epätasa-arvoisuuden ja diskrimination lopetukseen. Siinä luvataan liittohallituksen tukea ja avustusta miltei kaikille aloille esteettisestä taiteen harrastuksesta avaruuden tutkimusvälineisiin asti.

Nykyisin polttopisteessä olevat ulkopoliittiset kysymykset ja suhteiden järjestäminen liittolaisiimme antavat mielenkiintoista ja jännittävää keskustelun ja puheen aihetta. Nykyisen hallituksen kritiikki näyttää monia innostuttavan ja se on erittäin helppoa. Mutta, ikävä kyllä, demokraattien ohjelma ei tässä asiassa esitä mitään periaatteellista eroavaisuutta vallitsevasta käytännöstä. He vaativat maanpuolustuslaitoksen tehostusta, mutta niin tekevät toisetkin. NATO:on on asetettava tuki ja turva, mutta niin on tehty tähänkin asti. Nyt ei keskustella kysymyksestä tulisiko Yhdysvaltain vetäytyä "kuoreensa" ja pidättyä vastuunalaisuudesta kansainväliseen politiikkaan ja "kylmään sotaan", eikä Los Angelesissa myöskään rohjettu ottaa minkäänlaista askelta Yhdistyneiden Kansakuntien uudestaan tehostamiseksi sillä tavalla, että kansainvälisen anarkian tilalle olisi mahdollista saada lakiin perustuva järjestys. Jokaisessa periaatteellisessa kysymyksessä demokraattien ohjelma pysyttelee tutunomaisen vanhanaikaisen diplomatian poluilla huolimatta siitä, että valistuneet tilannetutkijat kaikkialla näkevät uudistusten toteuttamisen tarpeelliseksi

Mitä kotimaisiin kysymyksiin tulee niin suurinta huomiota kiinnittää kohta, joka koskee siviilioikeuslainsäädäntöä — asia, jossa demokraatit puolueensa kahtia jakautumisen seurauksena ovat keskeisimpiä tekijöitä. Asiaa koskeva yleinen periaatteellinen lausunto on eräiden arvostelijoidenkin mukaan, ihailtava. Velvoittavana toivomuksena siinä esitetään, että seuraavien kolmen vuoden aikana olisi korkeimman oikeuden viitoittama periaate rotuyhteisestä koulujärjestelmästä käytäntöön saatettava — tai ainakin ensimmäinen askel siihen otettava kaikissa koulupiireissä. Mutta tätä rohkaisevaa kannanottoa heikentää se tosiasia, ettei etelävaltioiden edustajat sitä hyväksyneet. Ne esittivät oman lausuntonsa, jolla on ainakin se merkitys, että ne voivat jälkeen päin siihen vedoten seurata samaa jarrutuspolitiikkaa mitä ovat seuranneet 86:ssa ja sitä edellisessä kongressissa.

Ohjelma lupaa talouselämässä suurempaa tuotannon laajentumista kuin mitä on tapahtunut nykyisen hallituksen aikana. Se kritikoi nykyisen hallituksen "tiukkaa rahapolitiikkaa", lupaa kartuttaa kansantuloa ja välttää verojen korotusta. Vieläpä se lupaa lievennystä korporatioiden voittoverotuksessakin samaan aikaan kuin kuitenkin luullaan "mahdolliseksi" budjetin tasapainoistuttaminen.

Maatalouspolitiikassa demokraatit lupaavat sellaisia muutoksia, jotka tekevät mahdolliseksi "täyden parity-hinnan" suorittamisen farmareille, joiden tulot Eisenhowerin hallituksen aikana ovat järjestelmällisesti laskeneet. Miten tämä tapahtuu, jää lähemmin selittämättä. Ohjelmassa on muitakin tämänlaatuisia perustelemattomaan lupauksen varaan jääviä kohtia, mutta siinä on myöskin uudistusesityksiä, joita edistysmieliset demokraatit ovat kongressissa esille tuoneet ja joista piakkoin alkavassa vaalitaistelussa tullaan paljonkin puhumaan.

Nämä kohdat demokraattien ohjelmassa palvelevat todellisia kansan tarpeita. Niihin kuuluu ennen kaikkea koulu- ja kasvatusolojen tehostus. Tästä ohjelma esittää tutunomaisen suunnitelman, jonka mukaan federaalihallitus ryhtyy välittömästi koulujen avustukseen valtioiden kautta. Siihen kuuluu ennen kaikkea luokkahuoneiden uudistus ja rakentaminen sekä myöskin opettajien palkkaolojen tehostus. Asuntotuotannon tehostus on toinen kansanelämälle tärkeä uudistus, jossa demokraatit esittävät käytännöllisen ohjelman lainojen- ja luotto-olojen järjestämiseksi, yleisten halpahintaisten asuntojen rakentamiseksi ja slummialueiden puhdistamiseksi.

Los Angelesin ohjelma sisältää myöskin kohdan, jossa vaaditaan liittohallituksen toimenpiteitä taloustaantumasta ja jatkuvasta työttömyydestä kärsivien alueiden avustamiseksi. Tästä asiasta 86:s kongressi hyväksyi tyydyttävän suunnitelman, mutta presidentti eittosi sen. Epäilemättä ohjelman tämä kohta tulee vaalitaistelussa saamaan sille kuuluvan huomion.

Demokraattien ohjelma sisältää myöskin kohdan, jossa vahvistetaan tunnetuksi tullut Forand-periaate iäkkäiden sairashoidon avustamiseksi. Sen sijaan kuin republikaanit ovat tässä asiassa turvautuneet hallituksen epämääräiseen almujärjestelmään, demokraatit vaativat iäkkäiden vakuuttamista Social Security-järjestelmän alaisena siten, että heille tarpeellisen lääkintähoidon kustannukset tulevat suoritetuksi samalla tavalla kuin he nyt saavat kuukautiset eläkemaksunsa. Tämä on Los Angelesin ohjelman tärkeimpiä kohtia ja ansaitsee kaikkien kannatuksen.

Ohjelma puolustaa $1.25 miniimituntipalkaksi, mikä on myöskin maan ammattijärjestön vaatimus. Siinä vaaditaan kaikkinaisen keinottelun ja kräftäyksen lopettamista, luonnonrikkauksien kehitystä yhteisen kansan hyväksi ja säästäväisyyttä ja tarkkaa huolenpitoa hallituksen virastoissa ja yleensä sen huushollissa.

Noel-Baker varoittaa

Torontossa pidettiin hiljattain aseistariisumisen hyväksi toimiva rauhan harrastajien joukkokokous jossa pääpuhujana oli viime vuoden Nobelin rauhanpalkinnon voittaja, Philip Noel-Baker, joka erittäin vaikuttavasti kuvasi atomisodan kauhuja.

Mr. Noel-Baker on Englannin työväenpuolueen parlamenttiryhmän jäsen, kveekari ja vakaumuksellinen pasifisti, joka on omistanut suuren osan elämästään rauhanliikkeen hyväksi. Hän sanoi että Hiroshiman pommia voidaan pitää maailman ydinatomivarastojen tuhoisan voiman mittapuuna ottamalla huomioon että nykyiset H-pommit ovat 25 kertaa voimakkaampia kuin Hiroshiman pommi, joka tuhosi yli 100,000 ihmistä yhdellä iskulla ja teki rammoiksi, sokeiksi tai sairaiksi toiset 100,000.

Mr. Noel-Baker sanoi että aseistariisuminen teknillisesti on yksinkertainen asia siihen verraten mitä nykyaikaiselle kansalle on puolustautuminen atomiaseita vastaan. Hänen esittämäänsä kaavaan asekilpailun lopettamiseksi sisältyi aseellisen miesvoiman vähentäminen noin 60 prosentilla vastaavia vähennyksiä tavallisissa sotavälineissä, jotta jälelle jäisi ainoastaan miliisin aseistamiselle tarpeelliset varusteet, ja atomiaseiden poistaminen, niihin lukien niiden kuljetuksessa käytettävät lentokoneet, raketit ja vedenalaiset, sekä kansainvälisesti käytäntöön pantava tarkastus ja kontrolli.

Jos asekilpailu jatkuu, niin jokin kansa 10 vuoden kuluessa tulee kehittämään sellaisen voiman, joka kykenee antamaan täydellisen "knock-out"-iskun, varoitti Noel-Baker kokouksen jälestä. Hän sanoi että sellaisilla mailla kuin Kiinalla, Intialla ja Pakistanilla tulee olemaan atomiaseita 10 vuoden sisällä ja tilanne maailmassa tulee muodostumaan sellaiseksi että pieninkin erehdys joltakin taholta voi johtaa kansakuntien täydelliseen tuhoutumiseen. Sentähden on välttämätöntä löytää keinoja atomivarustelun lopettamiseksi.

Helen Keller 80-vuotias

Helen Keller täytti äskettäin 80 vuotta. Merkkipäivän viettäjää meidän tuskin tarvitsee esitellä lukijoille. Tämä sokea ja kuuromykkä amerikkalainen kirjailijatar on työntäyteisellä elämällä osoittanut mitä merkitsee ihmisen sisäinen rikkaus. Hänen elämäntyönsä on ollut muiden auttamista, ja merkkipäivänä kohdistuvat tuhansien ja taas tuhansien kohtalotovereiden kiitolliset ajatukset tähän sokeain ja koko ihmiskunnan suureen hyväntekijään.

Helen Keller menetti näkönsä, kuulonsa ja puhekykynsä jo vuoden vanhana. Pimeydestä ja hiljaisuudesta vapautti hänet Anne Sullivan, opettaja, joka maaliskuun 3. päivänä saapui Alabaman valtioon Tuscumbiaan. Tätä päivää Helen Keller itse pitää "sielunsa syntymäpäivänä". Mrs. Anne Sullivan Macy, joka opetti tämän vaikeasti aistiviallisen lapsen "puhumaan" käsillään. Käsistä tuli hänen yhdyssiteensä muuhun maailmaan. Niiden avulla hän lukee, kirjoittaa, kuuntelee, rupattelee. Niiden avulla hän on tuonut lohtua ja uutta toivoa kaikille kohtalotovereilleen kaikissa maanosissa. Hänen ansiostaan on eri puolilla maapalloa pystytetty sokeain kouluja, uusia työpajoja, kirjapainoja ja edistetty monin tavoin sokeain asiaa. Hänen viimeisin pitkä puhujamatkansa, joka ulottui myös Suomeen, oli peräti 50,000 mailin pituinen ulottuen Intiaan ja Kauko-Itään.

Helen Kellerillä oli onni pitää Mrs. Macy luonaan 50 vuotta. Tämän läheisen ystävän kuolema oli Helen Kellerille raskas isku, mutta opettaja oli ehtinyt valita jo seuraajansa. Miss Polly Thomsonin seurassa Helen Keller sitten suorittikin laajat puhujamatkansa. Toinen raskas menetys kohtasi häntä kymmenen vuotta myöhemmin. Ollessaan Kreikassa vuonna 1946 keräämässä aineistoa sotasokeain kysymyksen järjestämiseksi hänen kotinsa Amemyös hänen arvokkaat käsikirjoitukrikassa tuhoutui. Liekit tuhosivat myös hänen arvokkaat käsikirjoituksensa ja ennen kaikkea muistiinpanonsa opettajastaan Anne Sullivanista. Kymmenen vuotta myöhemmin hän kuitenkin sai valmiiksi tämän teoksensa.

Helen Kellerin suurena unelmana on saada istua maaseudun rauhassa ja omistautua lukemiseen. Tällaiseen ylellisyyteen hänellä on vain harvoin tilaisuus. Rauhaisan vapaahetken keskeyttää usein puhelinsoitto kaukaisesta maasta! Helen Kellerin apua tarvitaan.

Gemal Gursel

Kenraali Cemal Gursel, Turkin uusi johtomies, on tukevatekoinen, suurikokoinen, ystävällinen ja isällinen 65-vuotias mies, joka edustaa vanhan turkkilaisen sotilaspolven hyviä ominnaisuuksia. Hänellä on huumorintajua, hän on uuttera ja suosittu armeijan keskuudessa. Ensi silmäyksellä tuskin kukaan uskoisi, että hänestä on vallankumouksellisen liikkeen johtajaksi, mutta Turkin poliittiseen tilanteeseen sisältyy tiettyjä erikoispiirteitä, jotka lisäävät hänenlaisensa miehen edellytyksiä vallankumoushallituksen johtajana.

Kenraali Gursel on syntynyt Itä-Turkissa sijaitsevassa Erzurumin kuuluisassa vanhassa linnoituskaupungissa, johon liittyy monia Turkin historian tärkeimmistä tapahtumista ja jossa Atatürk pystytti ensimmäisen päämajansa Turkin vapaussodassa. Hänet määrättiin tykistöjoukkoihin vuonna 1915, palveli ansiokkaasti Gallipolin taistelussa ja Palestiinassa ensimmäisen maailmansodan aikana ja taisteli Atatürkin alaisena Turkin vapaussodassa 1920-luvulla.

Siitä lähtien hänellä on ollut lukuisia eri toimia. Hän toimi mm. Turkin vuoristotaistelukoulun johtajana Egridirissä. Lounais-Turkissa. Vuonna 1957 hänet nmitettiin kenraalin arvonimellä Ensimmäisen armeijan komentajaksi, ja vuotta myöhemmin hän otti vastaan Turkin maavoimien ylipäällikön tehtävät.

Kenraalin nimi liittyi nykyiseen kriisiin ensi kertaa kaksi kuukautta sitten, jolloin huhuiltiin, että hän oli eronnut sen jälkeen kun Menderesin hallitus käytti sotavoimia estääkseen opposition johtajan Izmet Inönün puhematkan Keski-Anatoliaan. Oli tunnettua, että kenraali Gursel paheksui jyrkästi armeijan käyttämistä poliittisiin tarkoituksiin, ja kriisi, joka päättyi sotilasvallankaappaukseen toukokuun 27. pnä, alkoikin todellisuudessa juuri silloin.

Nyt on käynyt selville, ettei kenraali Gursel varsinaisesti eronnut, vaan että hän aikoi lähteä lomalle sihen asti, kunnes hänen toimikautesa olisi loppunut. —

Useammin kuin kerran hän on noussut hallitusvaltaa vastaan niiden upseerien tueksi, jotka ovat kieltäytyneet toimimasta siviiliväestöä vastaan. Armijassa hänet tunnetaan lempinimellä "Cemal Agabey", mikä vapaasti tulkiten merkitsee "vanhempi veli Cemal" — osoitus kiintymyksestä ja arvonannosta. Hän on naimisissa ja hänellä on yksi poika.

Hän menee aikaisin vuoteeseen ja nousee aikaisin, ja hänen sanotaan rakastavan musiikkia, sekä turkkilaista että länsimaista. Hän on käynyt monessa läntisessä maassa. Hän on uskonnollinen ja käy usein moskeijassa vaimonsa seurassa.

Kenraali Gursel on syrjäänvetäytyvä, jossain määrin pidättyväinen hahmo, jota harvoin nähdään viraillisissa tilaisuuksissa. Monilla on taipumus uskoa, että hänestä tulee, varsinkin kun ottaa huomioon, että nuoremmat upseerit pyysivät häntä ottamaan liikkeen ohjakset käsiinsä, Turkin Naguib ja että jokin Nasser aikanaan astuu hänen paikalleen. Tätä ei kuitenkaan voi pitää itsestään selvänä. On syytä ajatella, ettei näin voi tapahtua ja tämä syy on lyhyesti sanoen eroavaisuus Turkin ja Egyptin tilanteiden välillä. Nasserin sinkosi keulaan vallankumous, joka oli suuntautunut kolonialismia ja rappeutunutta monarkiaa vastaan.

Turkissa ei ole kysymys vallankumouksesta. Sen vallankumous tapahtui 30 vuotta sitten. Kemal Atatürkin vallankumoukselliset periaatteet, joista Menderes oli poikennut rohkaisemalla muhamettilaista taantumusta. Turkissa on vain yksi johtaja, ja hän on kuollut — Kemal Atatürk. Tämän osoittaa eräs kenraali Gurselin ensimmäisistä lausunnoista —, että uuteen, yliopiston professorien parhaillaan valmistelemaan perustuslakiin liittyy säädös, jossa kielletään ainaiseksi uskonnon väärinkäyttö poliittisiin tarkoituksiin.

Kiintoisa puoli siinä armeijan liikkeessä, jota kenraali Gursel edustaa, on älymystön liittyminen Atatürkin maallikkovaltiota koskevan periaatteen puolustamiseen. Ensimmäinen toimenpide, johon kenraali Gursel ryhtyi, oli kerätä yliopiston professorit yhteen ja antaa heille ohjeita uuden perustuslain laatimiseksi, jossa korjataan useita Atatürkin tasavaltalaisen valtiomuodon piirteitä, jotka soveltuvat huonosti kaksipuoluejärjestelmään.

Merien suojeleminen

Erittäin voimakkaasti säteileviä radioaktiivisia jätteitä ei ole päästettävä mereen vaikka heikot tai kohtalaisesti säteileviä voidaankin päästää jos noudatetaan tiettyjä turvallisuusmääräyksiä. Tämä oli eräs sen kansainvälisen erikoistuntijain konferenssin suosituksia, jonka kansainvälisen atomienergiajärjestön pääjohtaja oli kutsunut koolle Wieniin järjestön päämajaan.

Neuvotteluun osallistui edustajia yhdeksästä maasta, näiden lisäksi olivat myös YK, FAO, UNESCO sekä maailman terveysjärjestö edustettuina. Puheenjohtajana toimi Ruotsin atomienergiayhtiön pääjohtaja Harry Brynielsson. Kansaivälinen lakikomitea oli 1958 kiinnittänyt huomiota meren radioaktiivisen saastumisen ihmiselle välittömästi ja välillisesti tuottamiin vaaroihin. Näiden välttäminen kansainvälisellä yhteistyöllä oli pidetyn konferenssin pääaiheena.

Päätettiin suositella, että kaikki mereen lasketut radioaktiiviset jätteet, ainoana poikkeuksena ydinvoimaa käyttävät laivat, saataisiin sijoittaa vain määrättyihin paikkoihin noudattaen kutakin paikkaa koskevia turvallisuusmääräyksiä, jotka antaisi se kansainvälinen tai kansallinen viranomainen, joka paikan valitsisi. Paikan säteilytilaa olisi tarkkailtava jatkuvasti, jottei varmuusarjaa ylitettäisi. Ydinvoimaa käyttävät laivat taas noudattaisivat omia määräyksiään, jotka turvaisivat merelliset tuotteet saastumiselta.

Edelleen suositeltiin kaikkien jätealueiden ja niiden tilan jatkuvaa kansainvälistä rekisteröintiä, mieluimmin juuri atomienergiajärjestön toimesta. Tiedot sisältäisivät ne ehdot, joilla jätteitä saadaan päästää kyseiseen paikkaan, vuotuisen raportin paikan tilasta sekä käytetyn tarkkailujärjestelmän ja kakiki mahdolliset asiaankuuluvat toiminnassa tehdyt tieteelliset havainnot. Lisäksi ryhtyisi järjestö yhtenäistämään tarkkailumenetelmiä.

Ydinvoimalla kulkevien laivojen tulisi pitää kirjaa ydinmoottorien toiminnasta, jätteistä jne. ja tämä kirjanpito tulisi esittää tarkastettavaksi satamaviranomaisille. Jätteiden päästämisessä aluevesille olisi noudatettava paikallisten viranomaisten määräyksiä ja niitä päästettäessä kansainvälisille vesille taas kansainvälisiä määräyksiä.

Lopuksi suositeltiin kysymysten ottamista esille muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa aika ajoin tarkistusmielessä.

VALKOISET HÖYHENET LÄMMITTÄVÄT

Eräiden lintujen valkoisen talvipuvun on tähän mennessä uskottu johtuvan siitä, että ne sen avulla suojelevat itseään pysymällä melkein näkymättöminä valkoisella hangella. Valkoisella puvulla on nyt todettu olevan muukin tarkoitus, nimittäin lämpimänä pysyttäminen. Koska valkoinen ei ime itseensä auringonvaloa, luulisi tarkoituksenmukaisemmaksi sen, että lintu saisi talveksi mustat höyhenet. Mutta linnuillapa ei olekaan kyseessä heikon talviauringon valon imeminen itseensä, vaan sisällä olevan lämmön pysyttäminen sisällä. Ja sen seikan valkoinen höyhenpeite kuulemma pystyy hoitamaan.

JUTUSTELUA

Uusi nyrkkeilytekniikka

Kunto, tekniikka ja kestävyys on näihin asti ollut valttina nyrkkeilyssä, mutta nyttemmin tämä ei kaikkialla kuulosta pitävän paikkaansa.

Amerikkalainen ammattinyrkkeilijä Jimmy McDowell on keksinyt kokonaan uuden kikan, jonka avulla kehävoittoja voitaneen napsia kuin omenoita puusta.

Entisenä merimiehenä hänellä on jo ennestään ollut tatueerauksia molemmissa käsivarsissaan, ja joitakin aikoja sitten hän antoi tatuoitsijan laatia lisäksi rintaansa kookkaan kuvan Marilyn Monroesta, jossa tämä kurvikas tähti esiintyy onnistuneesti varsin hemaisevan näköisenä. "Käytän Monroeta vastustajani katseenvangitsijana", hän on selittänyt. "Heti kun vastapelaajani vilkaisee siihen, silloin pamautan — ja monissa tapauksissa olen tällä tavoin korjannut voiton itselleni". McDowellin kiivain vastustaja Eddie Glough on kuitenkin maininnut keksineensä oivan vastavedon Marilyn Monroelle. Hän on antanut tatuoida rintaansa viekoittelevan kuvan Jayne Mansfieldista! "Minun kohdallani ei Jimmyn kikka pädekään", hän on vuorenvarmana vakuuttanut. Saapas sitten nähdä miten äijien käy ...

Hyvää harjoitusta

Olympiakisoihin valmennus on nyt vilkkaassa käynnissä täällä kuten muuallakin. Yleinen kiinnostus on varsinaisten tekijämiesten ohella levinnyt muidenkin kansalaisten keskuuteen.

Siitä on oivallisena osoituksena texasilaisen farmarin, Bob Aaterslyn olympiakomitealle esittämä avun tarjous. Siinä hän lausuu kaikki amerikkalaiset nyrkkeilijät, painijat ja voimistelijat tervetulleiksi Texasissa sijaitsevalle farmilleen kuntoaan hiomaan. Kutsukirjeessään hän lausahtaa muun muassa: "Kun pojat harjoittelevat yhdessä minun varsin villeiksi ja voimakkaiksi tunnettujen sonnieni kanssa, ei heitä pysty olympiakisoissa kukaan nujertamaan ..."

Sieltä ja täältä

Tilinteon päivää ei tullutkaan.

Intialaiset mystikot, jotka hallitsivat kokonaista kylää Mont Blancin kukkulan juurella olivat määränneet maailmanlopun tapahtuvan heinäk. 14 päivänä kello 12:45. Heidän selityksensä mukaan piti tunnin sisällä tapahtua useita ydinräjähdyksiä, joita seuraa maanjäristyksiä ja tuhotulvia. Tämän jälkeen piti lämpötilan laskea jäätymäpisteen alapuolelle ja että vain pieni osa ihmiskunnasta pelastuu katastrofista. Mystikot laskivat jäävänsä pelastuneiden joukkoon, sillä he olivat ryhtyneet kaikkiin asiaan vaatimiin toimenpiteisiin. Heillä oli mukanaan vuoren juurelle varattu runsaasti lämpimiä vaatteita ja melkoinen elintarvikevarasto.

*

Canterburyn arkkipiispa Geoffrey Fisher toisti hiljattain Canterburyn synodin alahuoneessa, että hän valittaa Ruotsin kirkon "sopimatonta" toimenpidettä, jolla kolme naista on vihitty papinvirkaan.

Arkkipiispa kertoi, että hän oli ollut jonkin aikaa ennen näitä papiksivihkimisiä henkilökohtaisessa kirjeenvaihdossa Ruotsin arkkipiispan Gunnar Hultgrenin kanssa. Tammikuussa, jolloin toimitettavista papiksivihkimisistä ilmoitettiin, toimitin julkisuuteen saman, minkä olin jo sanonut arkkipiispa Hultgrenille. Tein silloin myös selkoa, että joskaan anglikaanisella kirkolla ei ollut mitään syytä sekaantua Ruotsin kirkon sisäisiin asioihin, täytyy anglikaanisen kirkon useimpien jäsenten kuitenkin valittaa tätä toimenpidettä sinänsä tai sen sopimattomuutta. Vihkimällä naisia papeiksi. Ruotsin kirkko, johon meillä on jo kauan ollut hyvin ystävälliset siteet, aiheuttaisi välillemme pulmia ja vastakohtaisuuksia.

*

Vuosittain katoaa noin 40,000 teelusikkaa ja yhtä paljon veitsiä ja haarukoita SAS:n koneista, kertoo Ekstrabladet. Yhtiö tulkitsee tämän merkitsevän sitä, että matkustajat ovat tyytyväisiä palveluun, lehti lausuu.

*

Japanilaisten aikoinaan miehittämän Mandshurian keisari Pu Ji on taannoin vapautunut pitkästä vankeudesta, minkä kiinalaiset hänelle "myönsivät", ja viimeisimmät tiedot kertovat, että ex-keisari työskentelee nykyään kasvitieteellisellä alalla, jonkin kasvitieteellisen puutarhan työläisenä. Pekingin radio ei kuitenkaan kertonut lähemmin paikasta, missä viimeinen mantshukeisari elelee.

*

Texasin tunnetussa kaupungissa, Dallasissa, kaupakamari on havainnut jäsenmääränsä suhteellisen vähäpätöiseksi ja on sen vuoksi ryhtynyt järjestämistoimenpiteisiin rivien sä laajentamiseksi. Tässä tarkoituksessa se on jäsenilleen järjestänyt kilpailun uusien jäsenten hankkimiseksi. Palkinnot, kuten tästä selviää, ovat omalaatuiset ja huomattavat. Ensimmäinen palkinto on matka Mexicoon; toinen palkinto matka Mexicoon aviovaimon kanssa.

*

Suukkosista sakotetaan vielä nykyisenäkin maailmanaikana — ainakin Chicagossa, jossa hiljattain annettu uusi asetus määrää, että lemmenparit, jotka tavataan suukottelemassa kaupungin yleisten puistojen ja puutarhojen penkeillä, joutuvat pulittamaan huvistaan pienoisen sakon. Chicagon viisaiden kaupunginisien määräyksestä näin kertyvät varat käytetään yleisten puistonpenkkien hoitokustannuksiin.

*

Hevosten aikakausi on ollut ja mennyt, mutta niitä kuitenkin tarvitan vieläkin ainakin kansakuntien puolustusvoimissa. Englannissa niitä taitaa "sotaväessä" olla tavallista enemmän. Niiden hankinta ja ylläpito, samoin kuin muutkin valtion hankinnat ovat parlamenttikeskustelujen alaisena. Kuvaavaa on, että Englannin alahuoneessa taannoin muuan työväenpuolueen edustaja sai aihetta esittää hallituksen vastattavaksi seuraavanlaisen välikysymyksen: :"Onko hallitus tietoinen siitä ja mitä hallitus aikoo tehdä sen johdosta, että Englannn puolustusvoimain varastoissa on tällä hetkellä 12 miljoonaa hevosenkengännaulaa, kun taasen armeijassa on ainoastaan 700 hevosta?"

*

Eräs englantilainen seurakunta Bilstonissa on pitänyt tapanaan jakaa rippikoululaisille lahjaksi hartauskirjoja. Tänä vuonna muutettiin lahja herätyskelloiksi.

*

Amerikkalainen kirjeenkantaja on sanottu irti toimestaan Floridassa "sopimuttomana esiintymään valtion palveluksessa". Hänen kuvansa oli ollut lehdessä nudistileiriä kuvaavassa artikkelissa.

*

Johannesburgissa, Etelä-Afrikassa, sanoi tuomari syytetylle: ::

— Tässä on kumivasara. Näyttäkää nyt, miten teitte rikoksen.

Minkä jälkeen kuuliainen syytetty iski tuomaria päähän ja tämä vaipui taintuneena lattialle.

*

Zsa Zsa Gabor on eräälle lehtimiehille kertonut, että ollessaan lapsi häntä pojat aina piirittivät paitsi yksi heistä ja juuri tämän ainoan hän olisi halunnut. — Ja niin se on ollut siitä lähtien kaikessa minun elämässäni, Zsa Zsa sanoi.

Lantana, Florida

A.F.T. Klubille

oli 10 p. heinäkuuta saapunut hyvä yleisö kuuntelemaan ohjelmaa jota jakoi Elsie Rautio. Aluksi soitteli E. Mänty, Miss Ilta Marttala lausui runon kauniisti, Sylvia Kivikoski puheli matkoista ja sen nautinnoista, valo ja varjopuolista ja Urho näytteli värikuvia Floridasta ja Canadasta, jotka olivat kauniita katsella. E. Mänty soitteli ja Fanny West lukitarinan Tampereelta. Esiteltiin useita uusia tulokkaita Anni ja Paavo Ollila ja neiti Kay Ollilla, Mich. ja Massasta Mrs. Elsie (Menne) Ikonen, sekä Alavuudelta eräs rouva jonka nimeä en saanut paperille. Tanssittiin lopuksi Mattsonin orkesterin tahdilla.

Uusia kansalaisia

on listalla. Mr. ja Mrs. Veikko Kiippa ja tyttärensä, toivomme, että Florida on pysyväinen kotinne. Tervetuloa, lukeutuvat Raivaajan lukijoihin myöskin.

Kuolleita

Mrs. Emma Huttunen kuoli lauantaina sairaalassa 58 vuoden vanhana. Olivat tulleet Lake Worthiin pari kuukautta sitten N. Yorkista. Asunto oli 812 S. B St. Suremaan jäi miehensä Elis ja kaksi siskoa. Otamme osaa omaisten suruun. — M. M.

Warren, Ohio

Työn saanti ei kehuttavaa

Työmaat ovat käynnissä mutta työn saannin vaikeuksia osoittaa sekin kun koulunsa suorittaneiden poikien on yhdyttävä työn puutteen takia armeijaan. Viime kuussa 43 poikaa värväytyi armeijaan.

Ajosääntöjä muutetaan

Tämän kuun 18 päivä tulee uudet ajosäännöt alakaupungilla käytäntöön 90 päivän koetusajalle. Auton parkkaus paikkoja vähennetään keskikaupungilla ja vasemman käden käännöksiä katujen risteyksissä rajoitetaan, joihin laitetaan asianmukaiset ilmoitukset, joita on seurattava ettei joudu poliisien kirjoihin.

Kasvullisuus näytää hyvältä

Kauntin maanviljelysagentti arvelee tulevan hyvän vuoden tulon tänä kesänä. Kaikki näyttää hyvältä hedelmä ja peltokasvillisuus. Ainoastaan kauraviljelys on plaikkuista, jota ei pitäisi näillä seuduin viljellä. Kauntissa on noin 2,900 farmia, joissa 1,400 farmissa on miehet aina farmin työssä, mutta 1,500 farmilla miehet käy vakituisesti ympäristön tehtaissa työssä. Farmaus on vain sivuasia.

Autojen ostot lisääntyy

Kuluneen puolen vuoden aikana on uusien autojen kauppoja merkitty kirjoihin 5,399 ja käytettyjen autojen ostoja 30,376, jotka kummatkin summat ovat huomattavasti suuremmpia kuin viime vuonna samaan aikaan.

Mies katosi

Vanha rautatien työläinen Mike Legan tuli New Yorkin valtiosta Warreniin tyttärensä luokse viettämään vanhuuden päiviänsä. Tytär McElwain asuu melkein suomalaisten keskellä 1688 Hamilton kadulla. Isä tapasi päivisin kävellä lähi ympäristöllä ja Quinby puistossa. Toukok. 17 p. hän lähti taasen kuten ennenkin Quinby puistoa katselemaan ja sen enempi ei miestä ole kuultu eikä nähty vaikka 8 viikkoa viranomaiset ovat häntä etsineet ja lehdissä ilmoitettu kuvien kanssa, jos joku siitä tietäisi, metsät ja vesistöt on tutkittu mutta tuloksetta. — a.

NEW HAMPSHIREN JA VERMONTIN ASKL:n OSASTOJEN

KESÄJUHLAT

NEWPORTISSA, N. H., Conrad Starr'in Mäntymäellä
ENSI SUNNUNTAINA, HEINÄKUUN 17 P:NÄ, 1960

Juhlat aloitetaan klo 10 aamulla, jolloin on seurustelua ja kahvintarjoilua. — PÄIVÄLLISTÄ tarjoillaan klo 12—2 ip.

JUHLAOHJELMA

TERVEHDYSSANAT ja ESITTELY ..... Eino Kainu
ALKUSOITTOA ..... Vilho Maki ja J. Rinne
JUHLARUNO, kirj. Tauno Könönen ..... Jenny Hill
PUHE ..... Virginia Karvonen
RUNO ..... Elsa Korpi
LAULUA ..... Martta Ruhala
KERRONTAA ..... Rosa Savolainen
LAULUA ..... Vilho Maki
JUHLAPUHE ..... Juho Karvonen
LAULUA ..... Tuula Partanen

Sateen sattuessa juhlat pidetään osaston talossa.
Tervetuloa juhlimaan!

LESKIEN TANSSIT Lauantaina, heinäkuun 16 p:nä, 1960
Osaston talossa. — Alkaa klo 8 illalla
Sisäänpääsy 75c — Matti Pollarin orkesteri soittaa

Surren ilmoitan, että isäni

TAUNO PAANANEN

syntynyt Viitasaarella, jouluk. 8 päivänä 1887, kuoli sydänhalvaukseen Helsingin sairaalassa heinäk. 9 p. v. 1960. Hän tuli tähän maahan ensi kerran 1909. Meni takaisin Suomeen 1921 perheineen. Tuli toisen kerran tänne v. 1949 ja meni takaisin seuraavana vuonna.

Suremaan jäivät vaimo Anna (Lahtinen) ja tytär Etti, Helsingissä, tytär Meeri, Hope Valley, R.I., veli Matti, Brockton, Mass., yksi sisko ja paljon muita sukulaisia Suomessa ja täällä.

Kaiholla muistellen:

MEERI ja WILHO MIETTINEN

Hope Valley, R. I.

NEW YORK CITY

WILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, on tavattavissa kello 1:00—4:30 kaikkina arkipäivinä, paitsi lauantaina, ASKL Osaston huoneessa (227 E. 84th St., Room 5), johon puhelin on RE 7-4155.

VANHOJENKOTI KYSYMYS

Kysymys vanhojenkodin saannista New Yorkiin on ollut vireillä pitemmän ajan ja vanhojenkodin merkeissä oli järjestetty kahviaiset Olga Kosken taloon 421—54 St. Brooklyn sunnuntaina heinäkuun 10 päivänä. Kodinhankintaan innostuneita oli Olgan kaunis pihamaa täynnä.

Olga Koski, joka on ahkerasti toiminut kyseessä olevan hankkeen sieluna, lausui vieraat tervetulleeksi ja esitti laulettavaksi yhteislaulun "Mä oksalla ylimmällä", joka on kaikille tuttu. Maria Pentinmäki, joka toimi suomalaisten vanhainkotikomitean puheenjohtajana, avajaissanoissaan kosketteli mainittua kysymystä ja luki otteita selostuksista vanhojenkoti hommista toisissa valtioissa ja tähdensi sellaisen kodin tärkeyttä.

Pastori Sallmen puheessaan selosteli eri kirkkokuntien vanhojenkodeista ja osoitti, että Suomi Synodilla ei sellaista kotia ole, vaikka kirkkokuntien kannattamia ja avustamia koteja on, joista mainitsi pastori Mykkäsen kodin, Floridassa ja vanhojenkodin Mass. valtiossa, jotka ovat keräysvaroilla ja lahjoituksilla ylläpidettyjä.

Wilho Hedman osoitti, että suomalaisten vanhojenkodin perustaminen on paljon varoja kysyvä homma ja asettui sille kannalle, että vanhojen kodit kuuluvat valtiolle ja federaalihallitukselle ja viime vuosina onkin asia saanut yhä suuremmassa huomiota. Vanhojen, varattomien huoltokysymys on jo yleensä tunnustettu ja voidaan oikealla tavalla ratkaista vain yleisillä varoilla — onhan yhteiskunta turvalaki jo voimassa ja monet vanhat nauttivat sen tuloksista, kuten on yleensä tunnettua. Kyseessä on kongressissa vanhojen varattomien sairaus ja lääkintähuolto, joka osoittaa, että asialle on annettu huomiota.

Yksityisistä vanhojenkodeista puhuen, skandinavialaisilla ym. kansallisuuksilla on sellaisia koteja. He ovat siinä onnellisessa asemassa, että heillä on rikkaita jotka ovat lahjoittaneet varoja. Meillä suomalaisilla ei, ikävä sanoa sellaisia rikkaita löydy.

Te, naiset jotka olette vuosikymmeniä ahertaneet vanhojenkotirahaston hyväksi, ansaitsette täyden tunnustuksen ja olette saaneet jo varojakin kokoon joka osoittaa, että vanhojenkoti hommalla on kannatusta.

Haluaisin sanoa, että suomalaisen vanhojenkodin saannissa tarvitaan vähintään $50,000 rahasto ennen kuin saamme kodin alkuun. Esitän, että seuraavassa kokouksessanne otatte niiden nimet ja osoitteet, jotka ovat valmiita yhtymään jäseniksi ja maksamaan pohjarahan. Esitän että vanhojenkoti järjestetään osuustoiminta pohjalle, samoin kuin osuustalot ovat, joita täällä on paljon. Lasketaan miten paljon talo tulee huonetta kohden maksamaan ja jokainen, joka todella haluaa itselleen huoneen talossa maksaa siitä sen summan, joka huoneen osalle tulee ja sellaisen huoneen ostajalle varatan huone silloin kuin hän haluaa tulla taloon. Pohjarahaa huonetta kohden tulisi ottaa vähintään $500. Siten saisimme rahaa että pääsisimme alkuun. Tämä on vain haahmottelua, joka on esitetty keskustelun pohjalle.

Elina Panttila lausui runon jonka jälkeen taas oli yhteislaulua. Lyhempiä puheenvuoroja käyttivät E. Ostman, ym. kosketellen vanhojenkotikysymystä. Seurasi kahvi- ja voileipä tarjoilua ja yleistä seurustelua.

Mrs. Saimi Nieminen, Raumalta, joka saapui tänne tyttärensä Aune Niemisen luokse, esiteltiin yleisölle ja hänlle laulettiin onneksi olkoon syntymäpäivä laulu, samoin kuin Elina Panttilalle, joten tilaisuus muodostui kahden henkilön syntymäpäiväksi ja se antoi vaihtelua iltapäivän viettoon.

Havaintoja kesämatkalta

Aurinko pilkisteli suurien rakennusten välistä kauniina heinäkuun 1 päivän aamuna lähtiessämme Varma Osuustalon edustalta, Bronxista, N.Y. Lenny istui vakavasti "ratissa" ja ohjaili nelipyöräisen "rullaamaan". Kierreltyä kaupungin täyteen ahdetuilla kaduilla, pääsimme jo valtatielle, jota pitkin oli hyvä viillättää. — Jo siviutimme Cherry Parkin, jossa ennen suomalaiset kisailivat ja monta hupaisaa muistoa on sieltä jälellä. Tuossa oikealla ovat Castle Hillin suuret asuntotaloryhmät, korkeita rakennuksia jotka muodostavat rykelmän keskelle vanhaa asuntoseutua. Jo saavuimme tienristeykseen, josta oikealle joutuu Valkoisen kiven sillalle (Whitestone Bridge) ja vasemmalle kiertävä tie Uuden Englannin valtioihin johtavalle valtatielle joka on parhaita uudenaikaisia valtateitä, jossa ei ole vastaan tulijoita, ei valoja, mutta sitä enemmän on "tulliportteja", joihin punaiset vilkkuvalot johtavat jokaisen autoilijan, sillä "vartti" on tipautettava ennen kuin saa jatkaa matkaansa.

Kesä on kauneimmillaan, lehdet puissa viheriäinä liehuvat vienon tuulen keinutellessa. On virkistävää päästä suurkaupungista maalle ja kun tämä on ensimmäinen kesämatka tänä kesänä, niin se jättää muiston mieleen. — Tuntuu kuin kaikki maailman huolet olisivat pudonneet.

Lennin Alma istuu perällä ja ajoittain pitää juttua vireillä, että etuistuimella olijat pysyvät virkeinä. Jo sivuutamme Port Chesterin ym. pienempiä kaupunkeja ja pian sivuutimme Sirokskyn suuret lentokonetehtaat oikealla ja ennen kuin huomaakaan niin olemme Bridgeportin kohdalla ja pian sivuamme New Haveniä, jossa valtatie kulkee sillalla joten kaupunki saa levätä rauhassa ja matkailijat eivät huomaakaan tungosta joka ennen oli kaduilla kierrellessä.

Alamme joutua niille maille joissa suomalaisia siipikarjan kasvattajia asustaa, Canterbury, Plainfield, Brooklyn, Putnam vilahtelevat ohi ja Lenny selostaa missä suomalaisia asustaa.

Millerin Jussin uusi ammatti

Ei me tällä matkalla pysähdy kanafarmeilla, sillä matkan tarkoitus on ajaa Millerin Jussin framille, Greene, R.I. Jos pienestä maalaiskylästä, jossa elämä pysyy entisellään, on kysymys, niin Greene antaa siitä mainion kuvan. Pysähdyimme sekatavarakaupassa, joka on muisto viidenkymmenen vuoden takaa. Kaupan keskellä seisoo vanha pyöreä paksumahainen — Belly Pot Stove — joka talvella lämmittää ja kesällä koristaa kauppaa. Teimme ostokset ja pian olimme Millerin Jussin farmilla. Ja tehän muistatte Jussin, hän on mies joka pystyy mihin hommaan hyvänsä. Hänellä on monta ammattia rakennustyöstä autojen korjaukseen, kalastukseen ja kaikissa hommissaan hyväntahtoisena. Nyt Jussi on saanut uuden ammatin — se on: Lasten hoitaja, keittäjä ja leipoja!

Ajoimme pihalle ja Jussi oli vastassa kaksi lasta, poika ja tyttö ympärillään. Pihamaalla olivat lapsille kaikki leikkivehkeet, suuri saavi jossa lapset saavat pulikoida, vesijohdot joita pitkin saa vettä niin lasten saaviin, kuin kukkaisten ja vihannesten kastelemiseen. — Nuorempi väki ovat työssä, minä hoitelen lapsia, tuumi Jussi siinä kahvia keitellessään. Pian kahvi höyrysi pöydällä ja Jussi sanoi: Tein eilen illalla leivonnaisia joten saatte niitä maistaa, tuoden "keekin" pöydälle. Tämän tulijaiskahvin jälkeen läksimme katselemaan Jussin laitoksia. Tässä on vävypoikani työhuone, jossa ovat nykyajan työkalut, sillä hän on huonekalujen valmistaja. Tässä on minun työhuoneeni ja siellä näkyi, että Jussi on mekanikko.

Olkaa nyt täällä niin lähdemme yhdessä juhille, sanoi Jussi, mutta meillä olivat toiset suunnitelmat joten ystävällistä pyyntöä ei voitu ottaa vastaan. Lenny lupasi tulla lauantaina kalaan Jussin kanssa. Lenny vei Almansa Jerry Kallion farmille ja minut Putnamiin, josta sain bussin.

Springfieldiin

joka on entinen koulukaupunkini. Perjantain iltana käväsimme Hilda Heinosen talossa illallisella. — Nuoruuden ajan tuttavani ja työtoverini John Heinonen oli saanut kutsun iäisyyteen sen jälkeen kuin viimeksi käväsin Springfieldissa. – Puhe suuntautui muistojen aloille, sillä niin moni vanhoista tuttavista oli poistunut, kuten Mrs. Saari, Nikolai Saaren leski ja useita toisia. — Lauri Terho oli sairaalassa ja hänenkin elämänlankansa on jo katkennut. Hildur Salo, Lauri Rein'in sisko, Jack Salon vaimo oli sairaalassa, samoin toisia tunnettuja. — Vaikka oli sateinen ilta, niin käväsimme Lauri Reinin kanssa tervehtimässä Mary ja Albin Karsosta ja Turusen Mikon perhettä, jotka ovat tuttuja jo niiltä ajoilta kuin olin Springfieldissä lähes viisikymmentä vuotta sitten.

Iltaa istuessa Mrs. Heinosen luona muistelimme vahoja tapahtumia niiltä ajoilta kuin olin siellä koulussa, työssä ja osaston toimissa vuosina 1908—1912. Kaikki olimme nuoria.

Toivonniemi oli kesälomailu paikkana, siellä oli riippumatot, "katiskat" — kuten niitä sanottiin. — Muistan yhden kesän, jolloin seitsemän nuorta miestä keväällä pystyttävät telttansa ja riippuverkkonsa Toivon niemelle ja syksyllä oli niissä jo tyttö ja poika ja sinä syksynä vietettiin seitsemät häät.

Ashburnham — Jukola

Lauantain aamuna jatkoimme matkaa Ashburnhamiin, joka on seutu jossa vietin ensimmäisen kesälomani entisellä "Ferinin farmilla" se oli v. 1906 joten halu veti katselemaan vanhoja paikkoja. Lauri Rein kuskaili kärryään. Hänen Idansa, Hilda Heinonen ja allekirjoittanut "lastina" ajoimme monen tutun paikan ohi, Indian Orchard jonka muistan paikkana, jossa kävimme urheiluharjoituksissa, juosten, hypäten ja heittäen. Sopiva kivi oli kuulana sillä urheiluvälineitä ei silloin vielä meillä ollut. — Jo joudumme Ludlawn kohdalle, jonka muistan siitä, että siellä tapahtui se surkean kuuluisa Ludlown häätö, jolloin hampputehdas, jonka työläiset lakkoutuivat hääti kaikki työläisensä talvipakkaseen, sillä työläiset asuivat tehtaan hökkeleissä.

Uuden Englannin kesäinen luonto on viehättävää. Kiemurteleva tie johtaa mäkien yli, järvien rannoille ja viljavien farmien ohi, joissa lehmät rauhallisina syövät ruohoa. Toisilla kedoilla näkyy hevosia ja lampaita osoittaen, että ollaan rauhallisella farmialueella. — Pian lähenimme Ashburhamia, jo vilkkuivat järvien "veet" ja saavuimme Jukolan alueelle, joka ennen oli huomattu new-yorkilaisten kesälomailupaikka, mutta nyt ovat ajat muuttuneet. Jukolan muistona ovat vielä Mandi ja edesmenneen Oskari Laivon talot tyhjinä, sillä Mandi on sairaalassa. Lauri Reinin "trailer" johon menimme on ainoa, jossa on elämää ja kasvaa kukkasia. Laurin suuri eteinen, trailerin vieressä valmistui juuri sinä päivänä ja lisäsi tilaa puolella.

Lauantaina käväsimme Fitchburgissa osuuskaupassa joka oli täynnä ostajia sekä Raivaajassa, joka oli kiinni, sillä kaikki olivat jo menneet kesäjuhlia valmistamaan. Käväsimme Siimes P. Salmisen parturisapassa, jossa Siimes oli kovassa touhussa saadakseen miehiä juhla-asuun.

Saunassa

Lauantain iltana saimme kutsun saapua Aune ja Oiva Lampin saunaan, Templetoniin. Isännän nimi on Oiva, mutta oiva oli saunakin. Pieni sauna puitten varjossa, eteinen riisumista varten ja pukeutumishuone jossa ei ole seiniä ollenkaan, kuten Oiva sanoi ja totta se oli sillä pukuhuone oli niin tuuheitten puitten varjossa, että seiniä ei kaivannut! Hyvät löylyt otettuamme kutsuttiin meidät "saunakahville".

Aune ja Oiva Lampi'n talo ympäristöineen on kaunis luoden miellyttävän vaikutuksen kaupunkilaiseen, joka on tottunut "kivikasassa" elämään.

Kesäjuhlassa

Uuden Englannin alueen kesäjuhlat ovat aina muodostaneet kohokohdan suomalaisten kesäkauden toiminnassa ja niin nytkin. Saiman puistoon saavuttua oli kenttä jo täynnä autoja ja kansaa vaelteli suurissa laumoissa. Tervehdykset, vanhojen "kaverien" tapaaminen ja juttelu olivat käynnissä.

Ihmetellä täytyy miten joustavasti kävi tarjoilu kenttäravintolassa. Yleisä järjestyi pitkiin jonoihin ja "sopan" jakajat tottuneesti tekivät työnsä, joten tuhansille voitiin tarjoilla verrattain lyhyessä ajassa.

Ketä tapasimme

Kävellessä tuon tuhansiin nousevan kansan keskuudessa tapasin vanhoja tuttavia hyvinkin kaukaa, kuten Elina Lindroth, Los Angelesista, Calif., Marttilan Williamin, Laina Louhen, Ojan parin ym. Floridasta. Aino ja Wilho Pollarin, Marylandista, Julia Paappasen ja hänen tyttärensä, Impin, Kuoro-Jussin ja hänen Paulii nansa ym. Quincystä. Oikemukset, Mary ja Vic Annalan ja Hilma Snellmanin ym. Gardnerista, Riutan pari, Mainesta, John Millerin, R.I. valtiosta Rosa Savolaisen ym. Newportista, N.H. Canterburyn seudulta Saimi ja Kalle Morson, Ukkoset ym. Brooklynilaisiä, Matti Suomen pari, Lydia Nylander ym. New Yorkista, Olivia Hautamäki, Jaakko Finni, ym. mainiten vain niitä joitten kanssa satuimme vastakkain, ja miten laajoilta aloilta oli juhlilla väkeä — aina Suomea myöten.

Fithburgilaisista tuosta "suomalaisten pääkaupungista" mainiten sanomme, että he olivat niin kaikki työssä, ja toimessa käsin, että tuskin sananvaihtoon kerkisivät. Siimeksen kanssa pakisimme. Eva ja Oskari Tokoita emme tavanneet, vaikka katselimme.

Raivaajan uutta liikkeenhoitajaa Sävele Syrjälää tapasimme sivumennen, samoin Purasen Heikkiä, Mrs. Hilja Mäkelää, joka oli hiljakkoin palannut Floridasta ja sanoi lähtevänsä Texasin valtioon poikansa perheen luokse.

Kesäjuhlien ohjelmasta on jo lehdessämme kerrottu, mutta tekee mieli sanoa, että se oli tavallisuudesta poikkeava. Kansanedustaja Juho Karvosen samoin kuin Virginia Karvosen puheet veivät meidät keskelle Suomen tapahtumia. — olikin hyvin edustettuna. Pääkonsuli Heikki Hannikaisen kaunissanainen tervehdys oli virkistävä kuulla.

Ensi kertaa kesäjuhlissamme tapahtui sekin, että Suomen arkkipiispa Ilmari Salomies oli mukana ja esitti tervehdyksensä. Arkkipiispa oli tullut pääkonsuli Hannikaisen kanssa tutustumaan kansanvallanväen kesäjuhlaan. Meidän omat puhujamme, päätoimittaja Elis Sulkanen esittelijänä ja Liiton sihteeri Victor Annala avajaispuhujana, laulajat, lausujat ja kansantanhujen esittäjät täydensivät monipuolista ohjelmaa.

Sunnuntain iltana Saiman puistosalissa Maynardin näyttelijäin esittämä "Sakset", josta lehdessämme niin kauniisti selostettiin, veti täyden katsoman. — Kesäjuhlapäivä oli kaunis. Vasta illalla kuin näytelmä oli jo miltei ohi alkoi sataa.

Pyhitetty männikkö

Cathedral of Pines, Rindge, N.H., on paikka josta olen kuullut, mutta en nähnyt, joten maanantaina heinäkuun 4 päivän aamuna Lauri Rein vei meidät tuonne "pyhättöön" — Tiemme kulki mutkaisena sivuuttaen tunnettuja suomalaisia paikkoja. Tuossa on Lauri Bomanin paikka, tuossa toisia suomalaisia asuntoja ja monta niitä olikin tien varsilla.

Cathedral of Pines on Rindge, N.H. vuoristossa on pyhitetty sodassa kaatuneen Sanderson Sloanen muistolle. Sloanen perhe oli katsellut useita paikkoja kesä-asunnokseen ja lopulta löysi korkean mäen, jossa kasvaa kauniita petäjiä. Sen ostivat. Nuori Sanderson oli valinnut paikan johon aikoi rakentaa talonsa, mutta kohtalo määräsi toisin. Hän kaatui sodassa. Hänen vanhempansa Douglas ja Sibyl Sloane päättivät pyhittää alueen poikansa muistolle, johon kaiken maailman uskontokunnat voivat kokoontua Jumalaansa palvelemaan omalla tavallaan.

Kaunein piirre tuossa kaikille uskonnoille pyhitetyssä pyhätössä on se, että kaikki ovat sinne tervetulleita. Petäjistössä ovat penkit avotaivaan alla. Siellä ovat kivestä rakennetut alttarit ja urkurin paikka sekä urut. — Ensi kerran näin, että kristikansan kivinen risti ja juutalaisten seitsenhaarainen tähti ovat samalla alttarilla — eikä ne näytä häiritsevän ketään. Mottolauseena on:

"Sinun tulee rakastaa Herraa, sinun Jumalaasi."

"Sinun tulee rakastaa naapuriasi niin kuin itseäsi."

Kävelimme männikössä ja saavuimme lähelle urkurin alttaria jutellen keskenämme. — Urkuri sanoi: "Hyvää huomenta", joka oli meille hämmästys sillä emme tienneet, että urkuri oli suomalainen. Menimme juttusille. Hänen nimensä on John Sievilä, tämän maan syntyisiä, ei puhu paljon suomea mutta ymmärtää. Hän sitten soitti Finlandian meidän kunniaksi.

Kaikkien kansojen liput ovat pyhätön erikoisessa lippuhuoneessa ja siellä näimme Suomen lipun, joka kerran oli lahjoitettu ja jolloin Oskari Tokoi oli siellä puhumassa.

Mäntymäeltä on ihana näköala korkeille vuorille ja kauniille järville, joten parempaa paikkaa ei kaikkien kansallisuuksien kokoontumispaikaksi voisi löytää. — W. H.

New Port Richey, Fla.

Klubin puolivuosikokous

pidettiin heinäkuun 6 pnä. Puhetta johti Otto Wantin ja kirjurina Hilppa Edwards. Luettiin ja hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja. John Lehto, rahastonhoitaja, luki puolivuosi tiliraportin, myös viime kuukauden tiliraportin. Kuultiin tilintarkastajien lausunto, että tilit ovat hyvässä kunnossa ja klubin raha-asiat hyvällä pohjalla. Hilja Mäki ilmoitti, että kuoron vuosijuhla joka piti olla 28 p. heinäk. on muutettu lokakuuhun. Uudet Yhdysvaltojen liput ostetaan niin pian kuin niitä on saatavana. Lainaston hoitajalle, Jussi Edwardsille, myönnettiin parin kuukauden kesäloma. Ottakaa siis huomioon, että lainasto on kiinni mutta lukutupa on ouki niinkuin ennenkin. Hyväksyttiin johtokunnan esitys kesäloman suhteen ja päätettiin pitää talvikauden avajaiset 1 lokak. ja seuraava jäsenkokous 5 p. lokak. Jäsenkirjuri ilmoitti jäseniä olevan 242. Uudet apulaiset ravintolaan ovat Naima Stenroos ja Helmi Hiemi. Kaikkien toimikuntien raportit hyväksyttiin. Kirjastonhoitaja ilmoitti Hilja Mäen tehneen lahjoituksia, josta kauniit kiitokset. Kumottiin edellisen kokouksen päätös piknikin suhteen uuden sairaalan hyväksi, joka piti olla Otto Wantin pihamaalla ja päätettiin pitää piknikki klubin haalilla. Aika ja kaikki muu järjestäminen jäi huvitoimikunnan huoleksi. Anna Jalava ilmoitti, että Jenny Congas on lahjoittanut 8 kahvipussia, josta lausumme kiitokset.

Meidän uudelle sairaalalle

on valittu ihana paikka mäen päällä, appelsiinitarhassa Pine Hill Rd. ja Congress katujen kulmauksessa. Paikan on tarjonnut A. G. Hoarne ja maata on 10 eekkeriä ja 5 eekkeriä on saatavana lisää jos tarvitaan. Alkuperäisesti ajateltiin 30 vuodetta käsittävä sairaala, mutta mahdollisuus tulevaisuudessa suurentaa 100 vuodetta käsittäväksi. Sairaala osakeyhtiössä on jo monta suomalaista jäsentä ja toivoisin, että kaikki suomalaiset ottaisivat osakkeen joka maksaa $10.00 vuodessa. Sairaala on ihan välttämätön meidän paikkakunnallamme kun lähimmät sairaalat ovat monien mailien päässä.

Onni onnettomuudessa

tapahtui Onervo Johnsonille, 530 E. Tennessee Ave. Sunnuntaiaamuna 3 p. tk. hän oli kotiinpäin tulossa ja Madison kadun ja Tennessee Ave. kulmauksessa ajoi Frank Cummings häntä kohden sillä seurauksella, että Onervon auto meni ylös alaisin. Kukaan ei loukkaantunut. Onervo sai vain kuhmun päähän ja voi jo seuraavana aamuna mennä työhön. Hän on meidän kaupungin talon konttorissa työssä.

Lisää lomailijoita

on lähtenyt pohjoiseen nimittäin Ellen ja Hugo Koivisto, Maria Sofia ja Thomas Wainio, Hilja ja Waino Mattson, Saima ja Sulo Lindros ja Saima Salo. Vaihtelu on virkistävää ja toivomme kaikille hauskaa loman viettoa.

Sairaana

on vielä entisiä, joista olen maininnut mutta lisäksi on Otto Wiita joka nyt on paljon parempi. Oscar Lilja on jaloista huonolla puolella, että pääsee vain kainalosauvoilla liikkuman. Toivomme kaikille sairaille pikaista parantumista.

Hilda Bonnett

täytti vuosia ja sen kunniaksi juhlittiin hänen kotonaan lukuisan ystäväpiirin mukana lauluin ja soitoin myöskin kauniiden runojen merkeissä. Toivomme onnea Hildalle eteenpäinkin.

—Hilppa.

Newport, N. H.

Menkäämme hauskaan juhlaan

ja hyvälle päivälliselle. Kun lähdette sunnuntaina ajelulle, niin muistakaa, että Newportin osastolla on kenttäjuhla Conrad Starin männikössä, jossa useina edellisinä vuosina on vietetty New Hampshiren ja Vermontin suomalaisten kesäjuhlaa.

Juhlassa hyvän päivällisen lisäksi on hyvä ohjelma: Lauletaan, soitetaan, puhutaan ja lausutaan. Tekijöinä on hyvät voimat. Puhujat Suomesta Johan ja Virginia Karvonen.

Mennään joukolla viettämään hupaisa päivä ja tavataan tuttavia laajoilta aloilta. — V. A.

New Port Richey, Fla.
The Doll House BAARI ja "PAKETTI-KAUPPA"
ALEX & LUE RAMSAY
Me olemme paperipuun kasvattajia pohjoisesta — emme suomalaisia —, mutta tuokaa oma "mamman pulla" mukananne.
Puh. 9713 — NEW PORT RICHEY, FLA.

Gulf Coast INSURANCE
1. VAKUUTUSMAKSUALENNUS 20%
2. Paikallinen valituspalvelu.
3. Täydellinen vastuuvakuutus Johtavissa vakuutusyhtiöissä.
103 W. Main St. Puh. 7744
NEW PORT RICHEY, FLA.

Darrow's Trading Post
Hyviä käytettyjä huonekaluja, taloustavaraa y.m.
Sijaisee nyt uudessa "Richey Plaza Center" ostokeskuksessa
Highway No. 19 North
New Port Richey, Fla.

Carrousel DRESS SHOP
LAAJA VALIKOIMA NAISTEN ASUSTEITA!
105 E. Main St., New Port Richey, Fla.
Phone 5502

The Haberdashery
HYVIÄ MIESTEN ASUSTEITA
Puh. 6451 — 114 Boulevard North
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

FIRE AUTO
New Port Richey Insurance Agency
Phone 4311
111 W. Main St.
NEW PORT RICHEY, FLORIDA
Life Liability

Gause Builder's Supply, Inc.
RAKENNUSTARPEITA
SHEETROCK — KATTOTARPEITA
MAALEJA — RAUTATAVARAA
Puh. 3544
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

Potter Bros - IGA - FOOD - LINER
Tehkää siitä ruokatavaraostoksienne päämaja.
NEW PORT RICHEY, FLA

JOHN D. LAW — L. P. GAS
Puhelin 2001
Kenneth R. Knowles, Mgr.
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

MILLER'S BAR
jossa tapaatte suomalaiset ystävänne
JOSEPH OBENREDER, Jr.
A good place to buy your PACKAGE GOODS
Boulevard, South
New Port Richey, Fla.

Becks Sundries
200 So. Blvd. New Port Richey, Fla.
Meijerituotteita — ruokatavaraa — aikakausilehtiä — onnittelukortteja — Juomaa — jäätelöbaari — filmipalvelu — kameroita, savukkeita.
WALTER H. BECK, JR.

George's Market
NEW PORT RICHEY, FLORIDA
Puhelin 2-3831
HYVÄÄ LIHAA, HEDELMIÄ JA KASVIKSIA — JÄÄDYTETTYJÄ RUOKIA

Adamek Builders Supply
Lautaa — Rakennustarvikkeita
Rautatavaraa
Täydellinen varasto kaikenlaisia rakennustarvikkeita
Puhelin 4892. — 522 W. Main St.
BPS maalia myydään ja suositellaan

Western Auto Associate Store
Kalastustarpeita, ulkolaitamoottoreita — Taijereita, pattereita ja sähkötarvikkeita.
New Port Richey, Fla. Puh. 3061

Sullivan Pharmacy
W. Durham Sullivan
111 E. Osborne Rd. JU 2-1200
Lantana, Florida
PRESCRIPTIONS — FILMS
COSMETICS

THE DUKE
RESTAURANT
BAR & PACKAGE STORE
— Ateriain ulosvientipalvelu —
LANTANA, FLA.

LANTANA PAINT & GARDEN SUPPLIES
Maaleja, lannoitusaineita, hyönteismyrkkyä, kotieläinten tarvikkeita ja rautatavaraa.
Auki sunnunt. klo 9:stä—12:sta
410 North Dixie — JU 2-6460

FLORIDA — Lake Worth, Lantana, Boynton Beach Delray Beach. New Port Richey and other lacalities in the Sunshine State.

— H. N. FOUNTAIN —
TEHKÄÄ OSTOKSENNE TÄSTÄ PERHEKAUPASTA
VAATETAVARAA — KENKIÄ — TALOUSTAVAROITA
728-730 Lake Avenue Lake Worth, Florida

FLORIDA PUBLIC UTILITIES CO.
CITY GAS MAIN SERVICE
FLO-GAS CORP.
TANK GAS METERED SERVICE BOTTLE GAS
WEST PALM BEACH — LAKE WORTH — DELRAY BEACH

GULF STREAM LUMBER CO.
PUUTAVARAA — RAKENNUSTARPEITA
MAALEJA — RAUTATAVARAA
P.O. BOX 812 Puh. Boynton 9763
Nopea ja ystävällinen palvelus!
BOYNTON BEACH, FLORIDA

Dick's Lantana Garage & Service Station
Meillä on ensiluokan mekanikot, täydellinen nykyaikainen koneisto KONETYÖLLE, PYÖRIEN ASETUKSELLE ja JARRUILLE
KIILLOITTAMISTA ja RASVAAMISTA — Kaikki työ taataan
Osborne kadun ja #1 tien kulmassa LANTANA, FLORIDA
Puhelin JU 2-0356

LEHTEMME LEVITYS-KILPAILUN VOITTAJA
Willehad Kärki
edelleen toimii lehtemme asiamiehenä. Hänen puoleensa voitte luottamuksella kääntyä.
Osoite: 408 North C Street
Lake Worth, Florida
Puh. JU 2-9791

RAY'S BAR & PACKAGE STORE
915 Lake Ave., Lake Worth, Fla.
Puh. JU 2-9271
OLUTTA — VIINIÄ — VIINAA

ESTERLINE's TV
Television Hi-Fidelity Stereophonic
T. V. SERVICE
Philco — RCA Victor — Motorola
RAY Z. ESTERLINE
523 Lake Ave. Lake Worth, Fla.
Phone JU 5-6218

LANDIS PAINT & GLASS CO.
(entinen Morey Paint & Glass Co.)
TÄYDELLINEN MAALIKAUPPA
Maaleja — Lasia — Tarvikkeita
Lattian santauskoneita vuokrattavana
15 South J St., Lake Worth, Fla.
Puhelin JU 2-4202

KUKKIA ja KASVEJA
kaikkia tilaisuuksia varten.
JULIUS J. THOMAS
902 So. Federal Hwy.,
Lake Worth, Florida
Puh. JU 2-6861

Phones: Bus. JU 2-5144 Ed Goodman
Home JU 2-1021 Owner
EM's AUTO REPAIR
COMPLETE AUTO REPAIRING
POWER LAWN MOWERS FOR RENT
3318 No. Lake Worth Road

Rinker Materials Corp.
Redimix betonia - Blokeja - Terästä sementtiä ja rappausaineita
Puhelin JU 2-4431
6th Avenue So. & F. E. C. Tracks
Box 846, LAKE WORTH, FLA.

Green's Fuel Gas Service
2302 N. Dixie Hwy.
Tel. JU 2-4481
Lake Worth, Fla.

Edward's Radio and TV Shop
Korjaamme televisionne ja radionne kohtuullisella hinnalla.
133 North Congress Ave.
Lake Worth, Fla. Puh. JU 5-3937.

COMMERCE NATIONAL BANK
Tilinne on tervetullut.
1200 No. Dixie. — Tel. JU 2-3322
LAKE WORTH, FLORIDA

KELLEY'S GARDEN CENTER
Volma- ja käsi- nurmenleikkuukoneita — Puutarhatyökaluja — Lannoitusaineita — Hyönteismyrkkyjä. — Puh. JU 5-1719
219 South Dixie Lake Worth, Fla.

Frenchie's Bar & Package Store, Inc.
3731 Lake Worth Road
LAKE WORTH, FLORIDA

FRANK J. KELLY,
Agent
State Farm Insurance Companies
Auto-, henki- ja palovakuutuksia
107 No. Dixie. Phone JU 2-3355
Lake Worth, Fla.

IDEAL DRUG COMPANY
Lake Ave. & Dixie Highway
Lake Worth, Florida.

E. & K. GARDEN SUPPLY
(Entinen Checkerboard)
608 NO. DIXIE HWY. Tel. JU 2-4321 LAKE WORTH, FLA.
Täydellinen varasto kasvitarhavälineitä, siemeniä, hyönteismyrkkyjä, lannoitusaineita ja nurmen niittokoneita.
Pihamaitten ruiskuttamista ja pihaturvetta.
Hyvä palvelus! — Kohtuulliset hinnat!

LAKE WORTH HAUTAUSTOIMISTO
331 So. J. St. ARVO O. PAANANEN Tel. JU2-4411
JOHTAJA
AMBULANSSIPALVELU
LAKE WORTH, FLA.

CATER'S FURNITURE
KAIKKEA KOTEIHIN!
813 LAKE AVE. — Phone JU 2-1579 — LAKE WORTH, FLA.
333 Datura St. 314 Atlantic Ave.
West Palm Beach, Fla. Delray Beach, Fla.

Massachusettsin sää: Vesisadetta tänään ja kylmempää. Sadekuuroja illalla ja viileämpää. Perjantaina selkeää.

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

Kesäisiä matkailijoita vieraisilla

Ellen ja Hugo Kovisto New Port Richeystä, Fla. entiset Fair Haven lepokodin hoitajat, pistäytyivät tiistaina Mrs. ja Jallu Honkosta tapaamassa, monikymmenvuotisia tuttavia kuin ovat, ollessaan menossa Gloucesteriin. He olivat käyneet Koviston syntymäkaupungissa Waukeganissa ja ottaneet sieltä matkaansa Mrs. ja Tomi Wainionpään, jotka olivat jättäneet sukulaistensa Parhialain vieraiksi New Ipswichiin toistaiseksi. Niinkuin Floridassa olleilla on tapana, kehuskelivat Kovistot kolmattavuotisen kokemuksensa perusteella mainittua Floridan paikkakuntaa sellaiseksi, etteivät sitä vaihda mihinkään toiseen suuressa, rikkaassa ja kauniissa Amerikassa. Ovat sinne rakentaneet talonkin itselleen.

Leominsterissä rikotaan ennätyksiä

Liikenneonnettomuuksia, liikennelakien rikkomuksia ja kaikkia muitakin lakeja rikottiin Leominsterissä kuluneen vuoden ensimmäisen kuuden kuukauden aikana niin paljon, että sillä alalla tehtiin uusi ennätys.

Kuukausittain annettujen tilastojen mukaan ensimmäisen puolen vuoden aikana tapahtui 264 liikenneonnetto muutta, joissa oli kahdeksankymmentä sellaista joissa loukkaantui yksi henkilö tai enemmän. Näistä kolmen elämä päättyi kuolemaan. Samalla ajalla tapahtui kaikkiaan 368 liikenneonnettomuutta, mutta niissä ei henkilöllisiä loukkaantumisia ollut.

Viime kuukauden aikana tapahtui 44 liikenneonnettomuutta, joista kahdeksassatoista tapauksessa ihmisiä loukkaantui ja yksi kuoli.

Työttömyys lisääntyy Fitchburgissa ja ympäristöllä

Mrs. Beatrix B. Donnellyn tiedonannon mukaan työttömyysvakuutuksen anojia oli viime viikolla huomattavasti enemmän kuin se edellisellä viikolla. Mrs. Donnelly on Fitchburgin työttömyyskonttorin hoitaja.

Tämän kuun yhdeksänteen päivään päättyneellä viikolla oli 415 uutta työttömyyskorvauksen hakijaa täyttänyt hakemuskorttinsa, joka on 144 enemmän kuin sen edellisellä viikolla. Yhtenä syynä nousuun sanotaan olevan sen, kun kesälomien ajaksi on suljettu tehtaita ja sellaiset työläiset, jotka eivät ole olleet kylliksi kauan työssä saadakseen palkallista lomaa, ovat jättäneet työttömyyskorvausanomuksensa sisälle.

Säännöllisten anojain luku viime viikolla oli 1,230 ja on se 125 enemmän kuin edellisellä viikolla ja 25 enemmän kuin samalla viikolla vuosi takaperin.

Whalomissa näytellään

Viehättävä Joan Fontaina esiintyy Guy Palmertonin kesäteatterissa ensi maanantaina ja kestää viikon. Tuon huvinäytelmän nimi on "Susan and God" ja sen on kirjoittanut Rachel Crothers.

Miss Fontaine on tullut kuuluisaksi sadoista filmiesityksistään ja erikoisesti hänen johtavassa osassaan "Tea and Sympathy", jota esitettiin Ethel Barrymore teatterissa Broadwayllä. Viime vuoden kesäkaudella hän rikkoi kaikki lippujen myyntiennätykset.

Tapasivat 18 vuoden jälkeen

Parturi Victor E. Ericksonin sisko, Mrs. Miriam Carter, Pennsylvanista, tulivat lomalle miehensä tri Elton Carterin ja kahden lapsensa Sandra Leen ja Stanley Brucen kanssa Mr. ja Mrs. Ericksonin kotiin 39 Oxford St.

Mr. Erickson ja Mrs. Carter eivät olleet nähneet toisiaan kahdeksaantoista vuoteen, se oli iloinen yllätys näin pitkän poissaolon jälkeen. Mrs. Carterin mies tri Elton Carter on opettajana Pennsylvanian valtion yliopistossa.

EI MERTA EDEMMÄ KALAAN

Fitchburgin ja ympäristön asukkaiden ei ole tarvinnut lähteä etsimään lämpöisiä seutuja, sillä kyllä sitä on saatu täällä aivan tarpeeksi. Ainakin kahtena päivänä lämpömittari on todella ollut nimensä arvoinen, sillä lämpö lienee ollut yhdeksänkymmenen seutuvilla. Eilen yhden seutuvilla lämpömittari osoitti 87 astetta.

Puistojen huoltokomitean taholta ilmoitetaan, että kolmisen tuhatta etsi virkistystä neljältä kaupungin uimapaikalta useina päivinä ja sitä jatkuu niin kauan kuin kuumia ilmoja riittää. Samoin on ollut laita valtion omistamissa puistoissa ja uintipaikoilla.

Virkistysjuomien kauppiailla on ollut "Canadan aikaa" myydessään jäätelöä, "poppia" ym. kuuman ilman tarvikkeita. Maito on myös ollut kysyttyä varsinkin niissä piireissä, joilla on ollut pieniä lapsia mukanaan uimapaikoilla.

Nurmikot kentillä ja kasvikset farmien pelloissa kärsivät kuivuudesta.

UINTITODISTUKSIA JAETTU TOWNSENDISSA

Punaisen Ristin toimittamassa uintikurssin toiminnan päättyessä jaettiin kaikkiaan 78 päästötodistusta. Kurssit pidettiin tytöille ja pojille ja päästötodistusten joukossa on seuraavat suomalaiset lapset:

Karen Lahti, Mary Ann Mäki, Vicki Lammi, Linda Oja, Peter Kontio, Michael Lahti, Ann Lammi ja Peter Mattson.

Kurssien ohjelmaan kuului uintia, hengenpelastusta ym. uintialaan kuuluvia tehtäviä. Kurssit suoritettiin Veterans of Foreign Wars pool, West Townsendissa.

AUTORIKKOJA KAUPUNGIN KADULLA

Neljä henkilöä loukkaantui siinä autorikossa, joka tapahtui eilen aamupäivällä Pratt roadin ja St. Joseph avenuen risteyksessä. Burbankin sairaalaan vietiin Mrs. Cecile Ippolito, Mrs. Joan A. Pirani, Mrs. Concetta Giacomozzi ja Daniel Giacomozzi. Sairaalaan kaksi edellistä loukkaantunutta toimitti palokunnan luutnantti Toivo Mäki ja Mrs. Giacomozzin ja hänen poikansa vei poliisit.

Autoja ajoivat Mrs. Cecile Ippolitio ja Mrs. Joan A. Pirani. Yhteenotto oli niin luja, että Mrs. Ippoliton auto kääntyi ylösalasin.

Tutkimuksen toimittivat poliisit Henry DiTommaso ja Joseph L. Murray.

UINTIOPETUSTA ANNETAAN FITCHBURGISSAKIN

John Eriksson oli ensimmäinen aloittelevien luokassa, joka suoritti kaikki aineet Punaisen Ristin turvallisuusohjelmassa Coolidge puistossa. Osanottajia on ollut 245.

Opetus jatkuu heinäkuun 22 päivään ja Parkhillin uimapaikalle otetaan vielä tulijoita. Anomuskaavakkeita on saatavana Punaisen Ristin keskuksesta Prichard kadulla.

Parkhillin uima-altaassa kolme toista poikaa ja tyttöä ovat suorittaneet kokeensa, joita ohjannut on Joseph Frigoletto ja Miss Linda Malm. Suomalaisista kokeen suorittaneita ovat Anthony Niemi ja Patricia Orava.

YRITTÄÄ SENAATTIIN

Lunenburgilainen Nathan H. Tucker aikoo saada republikaanipuolueen nimityksen valtion senaattiin ja sanoi sitä varten ottaneensa nimityskaavakkeet tarpeellisia allekirjoituksia varten. Hän tulisi edustamaan Worcesterin kolmatta valitsijapiiriä.

Virkaan pyrkijä on syntynyt Fitchburgissa ja asunut Fitchburgissa, Leominsterissä ja Lunenburgissa. Hän täpärästi hävisi selctmanin ehdokkuuden viime vuonna. Hän on naimisissa ja neljän lapsen isä.

HYVÄ UIMARIN ALKU

Ashburnhamilainen Susan Lahtinen, neljän vuoden ikäinen, voitti ensimmäisen palkinnon Woodbridgessa, Conn. pidetyssä uintikilpailussa. Kilpailuun pääsi alle kuuden vuotiaat ja Susan on nuorin Gardnerissa olevan uimaklubin jäsen.

Susan on entisen Mr. ja Mrs. Robert Lahtisen tytär. Susan vähistä vuosistaan huolimatta on uinut Gardnerissa viidenkymmenen metrin matkan.

SEURAKUNTAUUTISIA

Bethel seurakunta

Keskuuteemme on saapuneet evankelistat Mrs. ja Mr. Antton Salo Californiasta ja puhuvat perjantaisillalla klo 7:30 sekä sunnuntaina klo 2 ip. kokoushuoneella 310 Elm St.

Sunnuntaikoulua ei ole ensi pyhänä.

Sunnuntai-illalla klo 7 on kokous Troyssa, N. H. Mr. ja Mrs. Eino Pietikäisen kodissa. Tässäkin kokouksessa ovat vieraamme puhumassa. — Kv.

Mölylän järvi ja Indian Lake

on nyt suljettu uimareilta toistaiseksi terveyslautakunnan päätöksellä. Belmont järveä voi vielä käyttää uimarit, kertoo terveyslautakunta. Näin kuumilla ilmoilla monet lapset menettävät lähimpiä uimapaikkojaan mikä on heille suuri rangaistus.

Holdenin äänestäjät

vastustivat äänimäärin 294—267 kunnan sähkölaitoksen myyntiä Worcester County Electric yhtiölle. Tarjous oli $825,000.00. — Jallu.

Abington, Mass.

Emil Vainio

osastomme pitkäaikainen toimiva jäsen lähettää terveisiä. Hän on Springfildissä, Vt. tyttärensä ja vävynsä luona. Tutkittavana hän on ollut sairaalassa ja käy nyt ottamassa X-ray hoitoa siellä, joten on paljon toivoa hänen uudelleen voimistumisestaan. Toivottavasti toverit muistavat häntä, jollei käynneillä, niin ainakin kirjeillä tai korteilla. Osoitteensa on: 47 Coolidge Rd., Springfield, Vt.

Tauno Paananen kuollut

Meeri Miettinen, Hope Valley, R. I. sai tiedon Helsingistä, että hänen isänsä brocktonilainen Matti Paanasen veli on kuollut siellä sairaalassa sydänhalvaukseen. Tauno oli osastomme perustavajäsen ja vaimonsa Annan kanssa innokkaita toimitsijoita, kunnes 1921 lähtivät Suomeen. He asuivat Helsingissä, jossa Tauno oli toimessa postitoimistossa postilaatikoiden huoltajana. Kävi täällä toisenkerran 10 v. sitten, vaan ei viipynyt kuin vuoden. On täällä vielä entisiä tuttavia, vaikka vähiin nekin jo käyvät. Tyttärelle Meerille tuli kiireellinen ikävä matka Suomeen.

V. E. N.

Springfield, Mass.

Lauri Terho,

jonka kuolemasta luimme puhelintiedon Raivaajasta perjantaina tk. 8 p., sai halvauksen kesäkuun 20 päivänä ja vietiin heti kiireellä Springfieldin sairaalaan, missä lääkärit totesivat että oikea puoli oli kokonaan halvaantunut ja puheesta oli vaikea saada selvää. Hän oli täydessä tajussaan koko ajan, ja joitakin lyhyitä sanoja lausui selvästi. Hänelle annettiin kaikki mahdollinen hoito, mutta mitään merkkiä toipumiseen päin ei tullut. Hänen vaimonsa Fiina oli joka päivä sairaalassa aamusta iltaan rohkaisemassa ja antamassa apuaan, mutta 4 päivä heinäkuuta hänelle meni veritulppa keuhkoihin, joka sitten katkaisi hänen elämänsä 6 päivä tätä kuuta.

Tieto Laurin kuolemasta järkytti ystäviä ja tuttavia sillä hän oli joksikin hyvässä voinnissa ja oli kevätkesästä tehnyt suuria uudistuksia kesäpaikka talossaan valmistellessaan sitä ympäri vuoden asuttavaan kuntoon.

Terho oli syntynyt Turun kaupungissa 1887 elok. 7 päivänä. Täällä Springfieldissä Terho oli asunut yli 50 vuotta ja meni avioliittoon 1911. Fiina (tyttönimeltään) Kuusiston kanssa. Terho oli Springfield Auto Body & Welding Co. yksi perustajista, nyt ollut ja jonkun vuoden oloneuvoksena. Hän oli myös 32d. Mason, ja jäsen Melka Temple of the Ancient Arabic Order of Nobles of the Mystic Shrine. Kaikissa suomalaisten hommissa ja yhteisissä toimissa on Terhot aina olleet mukana ja myös ollut uskollinen Raivaajan tilaaja ja lukija. Hän oli hiljainen ja sovinnon haluinen luonteeltaan mutta samalla hauska seuramies, joten hän olikin laajalti tunnettu ja paljon pidetty ystävien ja tuttavien keskuudessa.

Hautajaiset oli lauantaina tk. 9 pnä kello 2 ip. Dickinson Street hautaustoimistossa State St. varrella. Paljon oli väkeä saapunut kunnioittamaan vainajaa läsnäolollaan hänen viime matkallaan. Monilukuiset kukkaseppeleet tulkitsivat ystävien viime tervehdyksistä. Luterilaisen kirkon pappi Y. Theodore Forsberg East Longmeadow'ista toimitti papilliset seremoniat hautaantoimistossa sekä haudalla. Mrs. Maija Matson Fitchburgista lausui oman sepittämänsä kaunissanaisen runon. Haudalta vieraat oli kutsuttu vainajan kotiin Lake Shore Drive, North Wilbroham, Mass. jonne oli järjestetty kahvintarjoilu. Kantajina oli Ralph Carleton, Arvo Metsistö, Arthur Peltosalo, Leo Lauren, Matti Rajaniemi ja Larni Rivers.

Lähinnä vainajaa kaipaa vaimonsa Fiina (Kuusisto) Terho, yksi tytär Irene Tuttle perheineen, kaksi veljeä Aksel Terho Hopewll Junction, N.Y., Victor Auer Hazardville, Conn., sisko Miss Mary Terho Helsingissä sekä laaja ystävä- ja tuttavapiiri.

Pitempi matkaisia vieraita hautajaisissa oli vainajan veli Aksel ja Emmy Terho Lomalasta, N.Y. sekä Mrs. Hilma Meriluoto ja Fanny ja William Kunnas myös Lomalasta. Fiina Terhon kaksi siskoa Fitchburgista, Maria Rajaniemi ja Hilda ja Santeri Mäki Pittsfieldistä; Elsa ja Arthur Peltosalo Hartfordista ja lähiympäristöltä oli useampia perheitä.

Victor Auer

edesmenneen Lauri Terhon vanhin veli on vakavasti sairaana East Hartfordin sairaalassa, ollut jo kolmisen viikkoa. — Hilda.

Conneaut, Ohio

Osaston kokous pidettiin

ASKLiiton Conneautin osaston kokous pidettiin Ekosten kodissa sunnuntaina heinäkuun 10 päivä. Kokouksessa ei ollut paljon asioita, mutta päätettiin kuitenkin pitää kokoukset säännöllisesti kesän aikana syystä että toiminta pysyy säännöllisenä, ja onhan se hauskaa kokoontua aina keskustelemaan asioista yhtenä iltapäivänä kuukaudessa. Kokouksen jälkeen juotiin hyvät kahvit ja mitä muuta Mrs. Ekonen oli laittanut, josta kiitämme kauniisti. Seuraavan kokouksen lupautui pitämään Mrs. Olga Kukkola elokuun aikana, päivä ilmoitetaan myöhemmin.

Lakko alkoi ja loppui

Täällä satamassa olevien hinaajien lakko alkoi kun komppania vähentää miehiä, niin miehet eivät hyväksyneet sitä vaan kieltäytyivät menemästä työhön. Jonkinlainen sovinto kuitenkin saatiin kahdeksan tunnin aikana, joten miehet palasivat työhön. Ehdoista ei tämän kirjoittajalla ole tietoa.

Kesä on kauneimmillaan

vaikka päivä jo on vähän lyhempi, mutta luonto on kauneimmillaan. Yöt ovat olleet 45 ja 50 asteen välillä, mutta päivillä on kaunista ja on saatu sadettakin vähän väliä. Forth of Julyn ilotulitukset jäivät aikanaan pitämättä jostakin syystä, mutta ne olivat sunnuntai-iltana 10 päivä ja näytti, että siellä oli suuri kansainvaellus katsomassa pimeään yöhön ammuttavia tulituksia. Kesälomalla olevia vierailijoita on Erien rantamilla olevat huvilat täynnä. Hukkumisia ei vielä ole ollut täällä, vaikka kylläkin veneitä on järvellä näyttänyt olevan ja oli neljännen päivän aikaan moottorivenekilpailutkin, mitkä veti katselijoita rannoille paljon. — E.

KOHTELIAS KUSTANTAJA

Englantilaisen Laurie Leen best-seller-kirjasta "Cider with Rosie" on syntynyt aikamoinen kiista Gloucestershirsa. Kirja kertoo kirjailijan varhaisista lapsuusvuosista Stadin kylässä lähellä. Stroudia Gloucestershiressä. Nyt kirja on poistettu kaikista kreivikunnan kirjastoista. Kirjan kustantaja on katsonut olleensa pakotettu tekemään näin välttyäkseen ikäviltä seuraamuksilta. Kirjassa kerrotaan nimittäin eräässä pianotehtaassa sattuneesta tulipalosta, ja nyt ovat Stroud Piano Co:n johtajat ilmoittaneet, että k.o. tulipalo viittaa suoraan heidän tehtaaseensa. Kustantaja on jopa esittänyt anteeksipyynnön ja pyyhkinyt tulipalokuvaukset pois seuraavista painoksista.

TEHOKASTA

— Sanoitko Veikolle, että teet hänet perinnöttömäksi, jos hän menee naimisiin sen lutkan kanssa?

— En sanonut — mitä se olisi auttanut. Mutta sanoin sen kyllä tytölle.

UUTISILMOITUKSIA

ALHO Kiinteimistövälittäjä
55 Central St. Puh. DI. 3-4465.

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635. Aina palveluksessanne

MYYTÄVÄNÄ 3 HUONEEN KESÄKÄMPPÄ Billy Ward järven rannalla Ashburnhamissa. Suuri 32 jalan pituinen oleskeluhuone, screened porch, uusi katto, sähkö, suuri lotti. Hinta $6,000. Lähemmin M. J. MacKenzie, 87 Alpine Road, Fitchburg, puhelin DI 2-9776.

MYYTÄVÄNÄ melkein uusi valkoinen Frigidaire sähköliesi (neljän keittolevyn). Läh. 314 Elm St., Yläkerta.

MYYTÄVÄNÄ miesten uusia kenkiä ja kalosseja. Myös korjataan kenkiä. City Shoe Repairing, 831 Main Street, Fitchburg, Mass.

— KIINTEIMISTÖÄ —

SUOMALAINEN KÄMPPÄ myytävänä Lower Naukeag järven rannalla Ashburnhamissa. Neljä huonetta ja kaksi kuistia täysin kalustettuna. Kuuma vesi, öljylämmitys, puutarha ja vanha rantasauna. Hinta vain $5,000.

Osto tai myynti — Ottakaa yhteys Kiinteimistövälittäjä

PAUL W. HANSLIN
7 Scott Road, Fitchburg, Mass. DIamond 2-7992

Myös suomalaisia äänilevyjä ja aikakauslehtiä — pyytäkää luettelo.

T. L. McCORMICK
MUUTTOTYÖTÄ
Paikallista ja pitkänmatkan trokiajoa
Tel. DI 2-1745
27 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

SAWYER FUNERAL HOME
RODNEY M. LIVERSAGE
hautajaisten johtaja.
Tel. DI 5-4324
12 Brook St. Fitchburg

TANSSIT
ASHBYN MAJALLA
Lauantaina, heinäkuun 16 p:nä
RUDY NESMANIN ORKESTERI SOITTAA
Palkintoja
Sisäänpääsy 75c

Chicken BAR-B-CUE
ASHBYN MAJALLA
Sunnuntaina, heinäkuun 17 p:nä
Kello 12—2 ip.
Päivällisen hinta 99c

KALEVAISTEN HUVILALLA
Fort Pond, Lancaster
tarjoillaan
Barbecue KANAPÄIVÄLLINEN
Sunnuntaina, heinäk. 17 p. kello 12—2
Hinta 99c Tervetuloa!

TANSSIT
SOVITTAJAN HUVILALLA
Rutland, Mass.
Lauantaina, heinäk. 16 pnä, 1960
RITVA JOEN YHTYE SOITTAA
Ensiluokkainen ravintola
TERVETULOA

MILL REMNANT SHOP
KAIKENLAISIA KANKAITA TEHTAAN HINNOILLA
Tel. DI 3-4402
454 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.

** BROADWAY COMES TO WHALOM*
Starts Monday — July 18

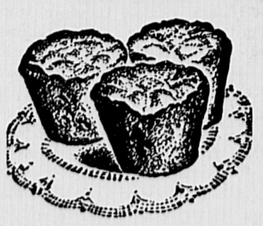
Joan FONTAINE
In Person
in "SUSAN & GOD"
Eves 8:30 — Mats Wed & Sat. 2:30
Now — in Person — Last Time Sat.
HENRY MORGAN
LAKE WHALOM PLAYHOUSE
Phone Fitchburg DI 5-4334 for reservations

SUPER CO-OP MARKET

LIHAA:
OUR OWN CO-OP
SLICED MINCED HAM or BOLOGNA lb. .49
PATRICK CUDAHY BRAND — COMPLETELY BONELESS — FULLY COOKED
CANNED PICNIC SHOULDER 4 lb. Tin $2.29
(CURED LIKE HAM) — YOU SAVE 40c

BEEF POT ROAST
U.S. CHOICE HEAVY STEER BEEF
BOTTOM ROUND POT ROAST .79
Cudahy Brand Skinless FRANKFURTS . . lb. .45

LEG OF LAMB
Fancy Choice LAMB LEGS .59
Fresh SEA SCALLOPS LOWEST PRICE OF THE SEOSON **lb. .39**

LEIPOMOTUOTTEITA

Fresh From Our Own Bakery
Blueberry Cupcakes
doz. .55

HEDELMIÄ ja VIHANNEKSIA
Fresh Large Crisp Selected CUKES 3 for .19

SALAD GEM TOMATOES
Clearview Pkgs. 2 for .35

JÄÄDYTETTYJÄ RUOKIA
Fresh Frozen Sunkist LEMONADE 6 oz. can .10

SEKATAVARAA:
Stock up now PILLSBURY'S BEST FLOUR You Save 6c — 5 lb. bag. .49
CHATKA KING CRABMEAT 7½ oz. can .79
Hafnia Imported From Denmark — Pure Pork LUNCHEON MEAT 12 oz. can .35
Statler FACIAL TISSUE Lint Free Four "400 Count" pkgs. .69
TENDER LEAF TEA — 100 Tea Bags .79
Lynden Boned CHICKEN — You Save 8c 5½ oz. jar .39
B. & M. Brand French Style WAX BEANS 15½ oz. cans — 2 for .29
Co-op's New Liquid Detergent "GLISTEN" Pint Bottle .29 Quart Bottle .45
Maxwell House Instant COFFEE Save 12c — 6 oz. jar .98
Plumrose Brand Imported From Denmark Cooked — Boneless CANNED HAM or CANNED PORK LOIN You save 50c — 2 lb. can $1.89
Liberace Stuffed Manzinilla OLIVES You Save 6c — 6½ oz. jar .29
Plumrose DEVILED HAM Two 4½ oz. cans .35

CO-OP SUPER MARKET
CONSUMER OWNED
815 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.